

[Firmanavn]

Tillæg til spildevandsvejledningen: kommunernes planlægning for terrænnært grundvand

[Dokumentets undertitel]

Miljøstyrelsen

[Dato]

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Baggrund for reglerne om terrænnært grundvand og deres afgrænsning	4
3. Begreber og definitioner	6
3.1. Operationalisering af udvalgte begreber	7
4. Vejledning til fastlæggelse af områder med terrænnært grundvand i kommunalbestyrelsens spildevandsplan	9
4.1. Indledning: lovkrav	9
4.2. Kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder i spildevandsplanen	10
4.2.1 Nationale data og lokal viden og data	10
4.2.2. Miljøstyrelsens vejledning til kommunernes fastlæggelsesproces af områder – trin for trin vha. KAMP, HIP og lokale data	12
4.2.3. Områder som ikke må fastlægges	17
4.2.4. Høring og borgerinddragelse	19
4.2.5. Ajourføring, herunder udtagelse af områder	20
4.2.6. Oplysninger i spildevandsplanen	21
4.2.7. Spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt til håndtering af terrænnært grundvand	23

1. Indledning

Denne vejledning omhandler kommunalbestyrelsens planlægning for terrænnært grundvand. Vejledningen tager udgangspunkt i lov om miljøbeskyttelse og de ændringer, der er gennemført med Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og vandsektorloven (Spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger og takstfinansiering heraf, og ændrede regler om tilladelse til bortledning eller anden sænkning af grundvand), jf. lov nr. 742 af 20. juni 2025 (kaldet miljøbeskyttelsesloven) og Bekendtgørelse om spildevandsplanen og spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, jf. bekendtgørelse nr. 866 af 20. juni 2025. (kaldet spildevandsbekendtgørelsen).

Vejledningen er et selvstændigt supplement til den allerede eksisterende spildevandsvejledning, nr. 28, juni 2018 [LINK], og vedrører kun reglerne for terrænnært grundvand.

Reglerne om terrænnært grundvand er trådt i kraft den 1. juli 2025 og regulerer spildevandsplanernes indhold i forhold til terrænnært grundvand, og hvordan kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen skal fastlægge områder, inden for eksisterende eller planlagte regnvandskloakerede områder, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber, jf. nærmere herom i afsnit 4.2., samt fristerne herfor. Reglerne vedrører endvidere de områder, som kommunalbestyrelsen ikke må fastlægge i spildevandsplanen ved planlægning for terrænnært grundvand.

Vejledningen omfatter kun reglerne på Miljø- og Ligestillingsministeriets område og omfatter dermed ikke reglerne på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område.

Vejledningen er alene retningsgivende, for fortolkning af lovgivningen, idet lov og bekendtgørelse har forrang ved tvivl om gældende ret. Vejledningen er derfor ikke ~~bindende~~. Det er domstolene, der er kompetent myndighed, når det gælder den endelige fortolkning af reglerne og afgørelse af enkeltsager. Da der er tale om ny regulering for så vidt angår terrænnært grundvand, er der endnu ikke hverken administrativ praksis eller domspraksis på området, som kan medtages i vejledningen.

Vejledningen henvender sig først og fremmest til kommuner, men også spildevandsforsyningsselskaber og andre interessenter vil kunne have interesse for dens indhold.

Der vil være en elektronisk udgave af vejledningen på Miljøstyrelsens hjemmeside, og vejledningen vil også være tilgængelig på retsinfo.dk.

Af øvrig regulering om spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand i regnvandskloakerede områder, hvoraf dele hører under Klima-, Forsynings- og Energiministeriet, kan nævnes:

- Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand, projekter vedrørende terrænnært grundvand og projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt (kaldet omkostningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (kaldet ØR-bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.
- Bekendtgørelse om vandselskabers anmeldelse og indberetning af visse oplysninger til Vandsektortilsynet
- Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning

Hvad angår den økonomiske regulering af spildevandsforsyningsselskaberne henvises til Energistyrelsens vejledninger herom.

2. Baggrund for reglerne om terrænnært grundvand og deres afgrænsning

Terrænnært grundvand giver problemer med vand i bygningsfundamenter og kældre, underminering af infrastruktur og forsumpning af arealer. Desuden udgør terrænnært grundvand en udfordring for spildevandsforsyningsselskaberne, fordi terrænnært grundvand utilsigtet siver ind i **selskabernes utætte kloakledninger** m.v.

Indtil 1. juli 2025 var den enkelte grundejer selv ansvarlig for at håndtere og finansiere forebyggelse og udbedring af skader fra terrænnært grundvand gennem individuelle løsninger.

Med regelændringerne pr. 1. juli 2025 (jf. lov nr. 742 af 20. juni 2025) er der etableret en lovgivningsmæssig ramme for kommunalbestyrelsernes planlægning og spildevandsforsyningsselskabernes kollektive håndtering af terrænnært grundvand i det omfang det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

De nye regler i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen omhandler kommunalbestyrelsens forpligtelser som følger heraf, som ansvarlig myndighed for planlægningen ift. terrænnært grundvand. Kommunalbestyrelsen skal således i spildevandsplanen fastlægge områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for utilsigtet indsivning i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaberne. **Kommunalbestyrelsernes forpligtelse er afgrænset på den måde, at kommunalbestyrelserne kun må fastlægge områder i spildevandsplanen inden for områder, hvor der allerede er kloakeret eller planlægges kloakeret for tag- og overfladevand.**

Der må ikke fastlægges områder i spildevandsplanen, som efter den 1. juli 2025 i en lokalplan er udlagt til enten overførsel fra landzone til byzone eller byudvikling i byzone, der kræver nyanlæggelse af et ledningsnet til spildevand. Desuden gælder det også områder, som på tidspunktet for lokalplanens vedtagelse var omfattet af **planlovens regler om retningslinjer for udpegning og etablering af afværgeforanstaltninger på grund af fare for oversvømmelse fra terrænnært grundvand.**

Der må heller ikke fastlægges områder, hvor det utvivlsomt ikke vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger. Det kan fx være hvis bygningsmassen er geografisk spredt.

Det er vigtigt at bemærke, at skaderne ved oversvømmelse af de områder som fastlægges, skal være fra terrænnært grundvand. Oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og

overfladevand (regnvand), er ikke omfattet af begrebet terrænnært grundvand, da disse vandstrømme udgøres af overfladevand. I det omfang det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse er forårsaget af indsvivende havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand.

De nye regler afgrænser, at det udelukkende er det terrænnære grundvand, der håndteres af spildevandsforsyningsselskaberne og afledes via selskabernes spildevandsanlæg og ledningsnet, der betragtes som spildevand. Det vil sige at det terrænnære grundvand der ikke håndteres af spildevandsforsyningsselskaber, og som fx afledes via dræn stadig vil skulle håndteres efter vandløbslovens regulering som hidtil.

3. Begreber og definitioner

Det følgende er en gennemgang af en række begreber, som anvendes i reguleringen af terrænnært grundvand. Se hertil lovbemærkningerne til lov nr. 742 af 20. juni 2025, hvorfra definitionerne bl.a. kommer.

- a. **Terrænnært grundvand:** I denne sammenhæng forstås det vand, som står under terræn og som medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg. Terrænnært grundvand omfatter ikke eventuelle oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand). I det omfang, at det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket vand i spildevandsanlæg er forårsaget af indsivende havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand.
- b. **Grundvandssænkende foranstaltninger:** Herved forstås foranstaltninger, som har en generel grundvandssænkende effekt på det terrænnære grundvand i et område, der er fastlagt i spildevandsplanen. Det kan f.eks. være anlæg af grøfter, dræn eller en 3. ledning til afledning af det terrænnære grundvand eller lignende med det formål at lede vandet væk fra området. Grundvandssænkning kan f.eks. også ske via grundvandsboringer, hvor grundvand pumpes op og ledes væk.
- c. **Fare for oversvømmelse (fra terrænnært grundvand) af infrastruktur og bygninger:** Herved forstås, at terrænnært grundvand står i et niveau, som vil kunne forårsage skader både over og under terræn på f.eks. vejkanter, broer, kældre og bygningsfundamenter.
- d. **Fare for uønsket indsivning (af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber):** Herved forstås, at spildevandsforsyningsselskabet har konstateret eller vil kunne konstatere uønsket vand i **selskabets ledninger** og renseanlæg.
- e. **Kloakerede områder (eksisterende eller planlagte) til håndtering af tag- og overfladevand:** Herved forstås, at tag- og overfladevand (regnvand) håndteres af spildevandsforsyningsselskabet i enten fælles kloakledninger (dvs. spildevand og regnvand afledes i samme ledningsnet) eller separate kloakledninger (dvs. spildevand og regnvand afledes i hver deres ledningsnet).

De kloakerede områder kan enten være eksisterende i spildevandsplanen, hvor spildevandsforsyningsselskabet har gennemført kloakering eller planlagt kloakeret i spildevandsplanen.
- f. **Fastlæggelse af områder:** Herved forstås kommunalbestyrelsens konkrete vurdering af områder, hvor relevante kortlægninger, data m.v. viser, at der er sandsynlighed for, at terrænnært grundvand vil kunne medføre en fare for oversvømmelse af infrastruktur og

bygninger eller for uønsket indsigning i spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber og derfor skal fremgå af spildevandsplanen.

- g. **Nationale data:** Herved forstås de til enhver tid offentlige tilgængelige kortlægninger og data, der skal lægges til grund i forbindelse med kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder til håndtering af terrænnært grundvand. Disse kortlægninger og data kan rekvireres på KAMP - Klimatilpasning- og Arealanvendelsesværktøj til Miljø- og Planmedarbejdere og HIP - Hydrologisk Informations- og Prognosesystem, jf. § 7 i spildevandsbekendtgørelsen.
- h. **Lokal viden og data:** Herved forstås en ikke udtømmende liste af data og datakilder, der skal supplere de nationale datasæt, hvis sådan viden og data foreligger, og i det omfang det kvalificerer en kommunal fastlæggelse af områder, jf. § 7 i spildevandsbekendtgørelsen.

3.1. Operationalisering af udvalgte begreber

I forhold til foregående afsnit, der indeholder definitioner af en række begreber, indeholder dette afsnit en operationalisering af nogle udvalgte begreber for at udfolde begreberne særligt med henblik på, hvordan begreberne skal anvendes i praksis.

Terrænnært grundvand: I praksis vil det være relevant at forholde sig til det grundvand, som befinder sig i de øverste jordlag i en højde, hvor det i kortere eller længere perioder ligger tæt ved eller når op til terræn (jordoverfladen). Herved forstås det første frie grundvandsspejl, som man støder på fra oven. Der findes ingen fast grænse, men i praksis bliver grundvand generelt anset som "terrænnært", hvis det står mindre end 1 meter under terræn – især ved længerevarende høj grundvandsstand.

Figur 1 placering af det terrænnære grundvand i forhold til hhv. det sekundære og primære grundvandsspejl¹

Terrænnært grundvand som står tæt på terræn i visse områder inden for de kloakerede områder vil have en forureningskarakter, fordi den terrænnære del af jordbunden kan indeholde forurenede stoffer fra aktiviteter på overfladen. Det terrænnære grundvand i disse områder kan derfor sidestilles med tag- og overfladevand (regnvand), som er en særlig kategori af spildevand. Sammensætningen af terrænnært grundvand fraviger derfor ikke væsentligt fra det vand, som er direkte omfattet af definitionen af spildevand i spildevandsbekendtgørelsen, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 og 3.

Uønsket indsivning (af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber): I praksis benævnes uønsket vand eller indsivning også for uvedkommende vand. Denne utilsigtede vandtilstrømning øger belastningen på renseanlæggene og kan føre til tekniske og miljømæssige problemer såsom øget risiko for overløb til recipienter pga. kapacitetsudfordringer, forhøjede merudgifter f.eks. i form af højere energiforbrug på renseanlæggene mv.

Nationale data: her refereres der til data fra KAMP og HIP, som er baseret på GEUS' Nationale Hydrologiske Model (DK-Modellen). Dog vil det nationale datagrundlag i nogle områder ikke være tilstrækkeligt til fastlæggelse af områder til håndtering af terrænnært grundvand, da der er begrænsninger i kvaliteten af de nationale data. Derfor vil der være områder, hvor det ikke vil være tilstrækkeligt udelukkende at anvende nationale datasæt til en kvalificeret fastlæggelse af områder for terrænnært grundvand.

Lokal viden og data: Supplerer nationale data, hvor sådanne oplysninger foreligger for at danne et mere retvisende billede af de lokale grundvandsforhold i kommunen. Lokale data kan f.eks. være lokale grundvandspejlinger, grundvandsmonitorering, stedbestede skadespåvirkninger, herunder medarbejdernes konstateringer og henvendelser til kommune og spildevandsforsyningsselskab, hydrologiske data og modeller, lokal viden om grundvandsindvinding samt eventuelle ændringer i indvindingerne, mv.

¹ Kilde: Terrænnært grundvand i danske byer. Eksempelsamling – problemer, årsager og løsninger? Udarbejdet til Realdania af WSP, Smith innovation, Teknologisk Institut og Lundgrens, på baggrund af netværket Grundvand+ samt yderligere partnere.

4. Vejledning til fastlæggelse af områder med terrænnært grundvand i kommunalbestyrelsens spildevandsplan

4.1. Indledning: lovkrav

Dette hovedafsnit beskriver den kommunale planlægningsproces i forbindelse med fastlæggelse af områder, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2, og spildevandsbekendtgørelsen. Der sondres i den forbindelse mellem:

- **Lovkrav:** Vejledningens *SKAL*-opgaver, som har hjemmel i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen og er juridisk bindende for kommunalbestyrelsen, dvs. indholdskrav til spildevandsplanen (miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2, og spildevandsbekendtgørelsens §§ 4 og 6), krav om dataanvendelse (spildevandsbekendtgørelsens § 7), fastlæggelseskriterier (spildevandsbekendtgørelsens § 8) og tidsfrister og ajourføring (spildevandsbekendtgørelsens § 9).
 - Der skelnes mellem:
 - **Processuelle krav**, der handler om *hvordan* kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet skal samarbejde, anvende data og følge en systematisk metode i planlægningen samt mulighed for påbud, hvis selskabet ikke overholder kravene.
 - **Indholdsmæssige krav**, der angår *hvilke oplysninger og vurderinger*, der konkret skal fremgå af spildevandsplanen, herunder den geografiske afgrænsning, foranstaltningernes karakter og dokumentation for grundlaget.
- **Forslag til den gode planlægningsproces:** Vejledningens *KAN*-opgaver, som understøtter en effektiv og helhedsorienteret proces, men som ikke er juridisk bindende. Disse forslag omfatter hvordan KAMP og HIP kan anvendes i forbindelse med fastlæggelse af områder, der er udfordret af terrænnært grundvand, indhentning og udarbejdelse af lokale data.

Det følger af miljøbeskyttelsesloven, at der er bindende krav til fastlæggelsen af områder med terrænnært grundvand i spildevandsplanen, og det følger af spildevandsbekendtgørelsen at disse krav skal baseres på nationale data og modeller i KAMP og HIP og lokal data og viden, hvis kommunalbestyrelsen har sådanne oplysninger. De processuelle og indholdsmæssige lovkrav samt forslag til samarbejdsmodeller m.v. har således samlet set til hensigt at sikre gennemsigtighed, ensartethed og faglig kvalitet i

kommunalbestyrelsens arbejde med at fastlægge områder, der er i fare for oversvømmelse fra terrænnært grundvand. Dette gennemgås i det følgende afsnit.

4.2. Kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder i spildevandsplanen

Ifølge § 32, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven fastlægger kommunalbestyrelsen områder i spildevandsplanen inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsivning i spildevandsanlæg, tilhørende spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven. Ifølge § 6, nr. 1, i spildevandsbekendtgørelsen, skal den geografiske afgrænsning, af de områder som kommunalbestyrelsen fastlægger, fremgå af spildevandsplanen. I § 7 i spildevandsbekendtgørelsen uddybes det hvilke kortlægninger, data og viden som kommunalbestyrelsen skal anvende til fastlæggelsen af områderne. Fastlæggelsesprocessen er nærmere beskrevet i afsnit 4.2.1 og 4.2.2.

Miljøstyrelsen vil foreslå, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med fastlæggelse af områder i spildevandsplanen, bl.a. som en hjælp i forhold til kommunikation med borgerne, angiver at det endnu ikke er afklaret, hvorvidt området skal forsynes med grundvandssænkende foranstaltninger, fx med benævnelsen "undersøgelsesområde". Det skyldes, at spildevandsforsyningsselskabet endnu ikke har foretaget de samfundsøkonomiske beregninger for områderne, og det derfor endnu er uvist, hvorvidt det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne områderne med grundvandssænkende foranstaltninger. Se afsnit 4.2.3.

Ifølge § 8 i spildevandsbekendtgørelsen fremgår det hvilke områder, som kommunalbestyrelsen ikke må fastlægge i spildevandsplanen, hvilket uddybes i afsnit 4.2.3. Det fremgår af § 9, hvilke frister, der gælder for kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder og ajourføring af spildevandsplanen, hvilket beskrives mere indgående i afsnit 4.2.5.

De områder med terrænnært grundvand, som kommunalbestyrelsen fastlægger kan optages i spildevandsplanen enten som tillæg eller revision af planen.

4.2.1 Nationale data og lokal viden og data

De lovgivningsmæssige rammer mht. kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder, hvor der er fare for oversvømmelser eller uønsket indsivning i spildevandsanlæg fra terrænnært grundvand oplistes i § 7 i spildevandsbekendtgørelsen, hvori det anføres, at kommunalbestyrelsen ved fastlæggelse af områder, jf. lov om miljøbeskyttelse § 32, stk. 2, skal lægge de til enhver tid offentlige tilgængelige kortlægninger

og data til grund, som kan rekvireres på KAMP - Klimatilpasning- og Arealanvendelsesværktøj til Miljø- og Planmedarbejdere (<https://kamp.klimatilpasning.dk>) og HIP - Hydrologisk Informations- og Prognosesystem (<https://hipdata.dk>), som er baseret på GEUS's Nationale Hydrologiske Model (DK-Modellen)².

Derudover skal kommunalbestyrelsen supplere nationale data med en ikke udtømmende liste af lokale data, hvor sådanne oplysninger foreligger. Det skyldes at det nationale datagrundlag i nogle områder ikke vil være tilstrækkeligt til fastlæggelse af områder til håndtering af terrænnært grundvand, da der er begrænsninger i kvaliteten af de nationale data. Den bedst tilgængelige viden om, hvor der er udfordringer med terrænnært grundvand vil således være nationale data suppleret med lokale data (f.eks. eksisterende lokale pejledata og grundvandsmodeller, medarbejdernes konstateringer og henvendelser til kommune og spildevandsforsyningsselskab). Spildevandsbekendtgørelsen indeholder derfor krav om, at kommunalbestyrelserne skal supplere data fra HIP og KAMP med lokal viden, hvis kommunalbestyrelserne er i besiddelse heraf. Ud fra KAMP og HIP samt de lokale data skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret vurdering af, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse. Spildevandsbekendtgørelsen kræver dog, at kommunalbestyrelsen som minimum lægger den viden, som er tilgængelig i HIP og KAMP til grund for planlægningen. Angående data vedrørende grundvandet i KAMP og HIP så ligger der ikke nogen grundvandsdata i KAMP, som ikke også ligger i HIP. Dvs. disse data er synkroniseret. Derudover er KAMP bygget med et andet formål, som er mere selektivt omkring modelleringer baseret på datafortolkninger samt datafremstilling, hvorimod HIP er en mere omfangsrig udstilling af rådata f.eks. i form af boredata, vandkemi, beregning af klimascenarier, usikkerheder, samt hydrogeologiske data. Derfor er den lettest tilgængelige metode at starte analysen i KAMP mht. at undersøge områder, der er udfordret af terrænnært grundvand og supplere med HIP til f.eks. undersøgelse og sammenholdelse af lokale pejlinger af grundvandsspejlet med de nationale data for således at undersøge datakvaliteten ved de nationale data for det pågældende område, og hvorvidt der bør suppleres med lokale data.

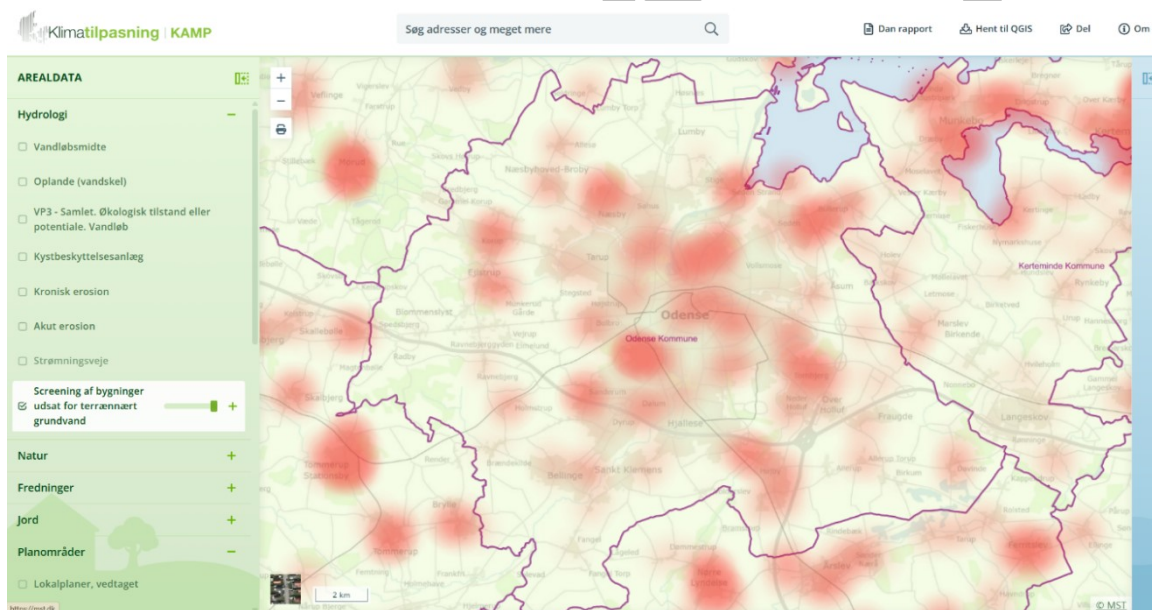
Kommunerne opfordres i den forbindelse til løbende at sikre indberetning af nye lokale bore- og pejledata til Jupiterdatabasen, således at de nationale data løbende opdateres og fortsat udgør et kvalificeret datagrundlag for kommunalbestyrelsernes fastlæggelse af områder.

² Se GEUS': Appendiks – Brug af KAMP og HIP til robust screening i forhold til højtstående grundvand
<https://www.kl.dk/media/kalpzw0/appendiks-til-kidmose-og-henriksen-2022.pdf>

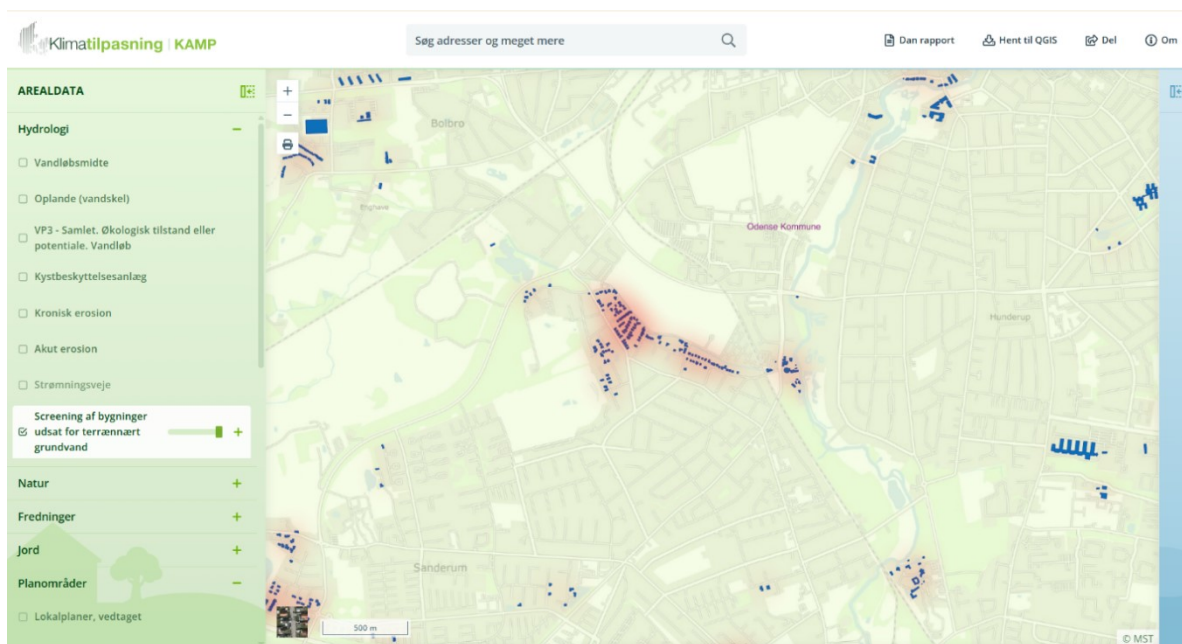
4.2.2. Miljøstyrelsens vejledning til kommunernes fastlæggelsesproces af områder – trin for trin vha. KAMP, HIP og lokale data

I forbindelse med kommunernes fastlæggelse af områder til håndtering af udfordringer med terrænnært grundvand foreslås det at følge denne 3-trinsmodel:

Trin 1: Kommunalbestyrelsen fastlægger områder, hvor der allerede eksisterer udfordringer med terrænnært hvilket gøres i KAMP ved at vælge "screening af bygninger udsat for terrænnært grundvand" i menuen til venstre (her er det samtidig f. eks muligt at afgrænse det viste kortdata på "Kommunegrænser" under "andet"). I figur 1 og 2 tages der udgangspunkt i screening af områder i Odense Kommune (figur 1), hvorefter et område er udvalgt til nærmere analyse (figur 2). Figur 1 viser således i et fjernt zoom områder med bygninger, som er i fare for at blive oversvømmet med terrænnært grundvand og figur 2 angiver, ved et tættere zoom direkte på kortet, hvilke bygninger i det pågældende område, der har mindre end 1m til grundvandet som beregnet for referenceperioden 1990-2019.

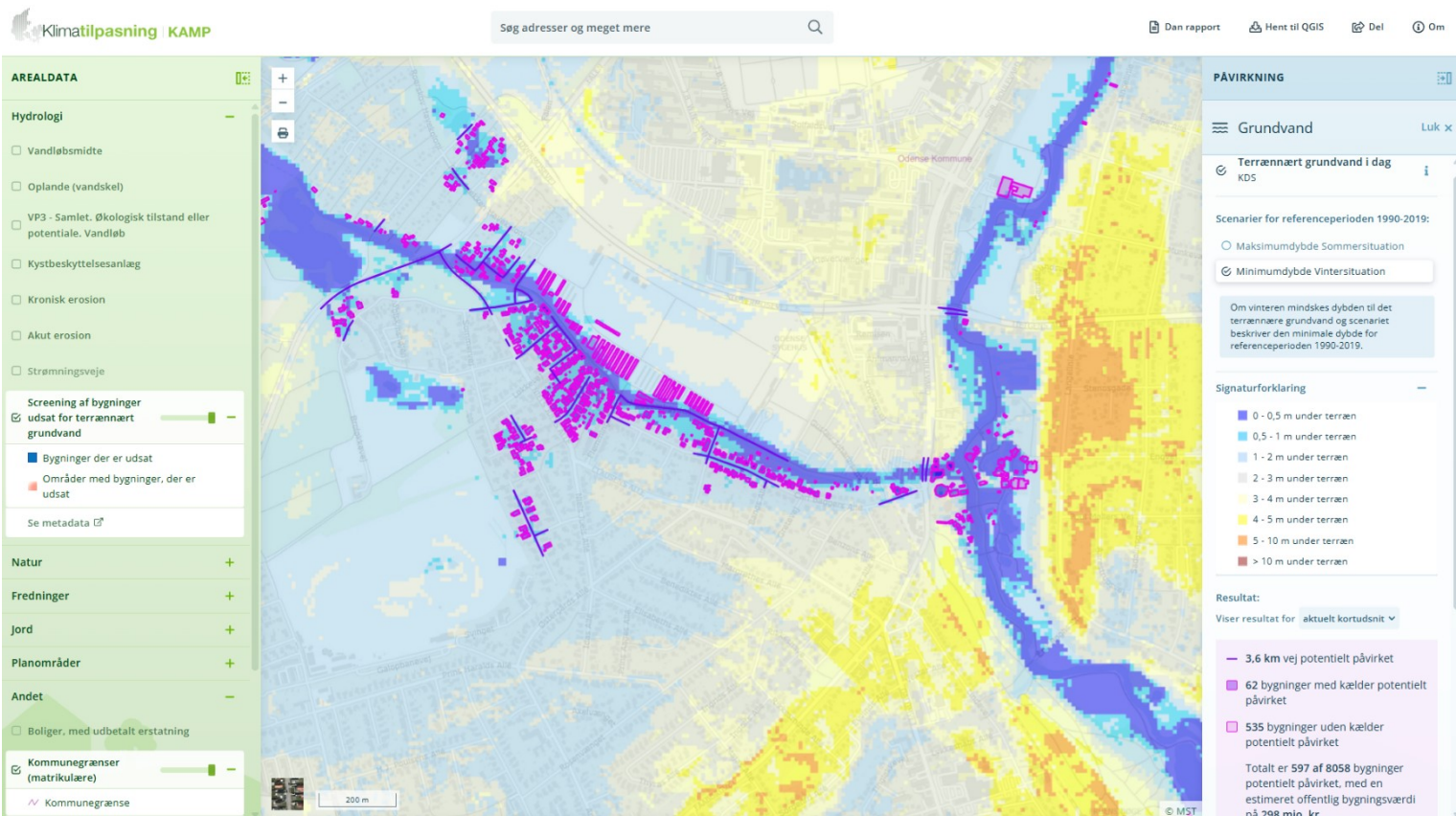

Figur 2: Screening for bygninger udsat for terrænnært grundvand i eksempel fra Odense Kommune (fjernt zoom)

Figur 2: Screening for bygninger udsat for terrænnært grundvand i eksempel fra Odense Kommune (zoomet ind til et undersøgelsesområde)

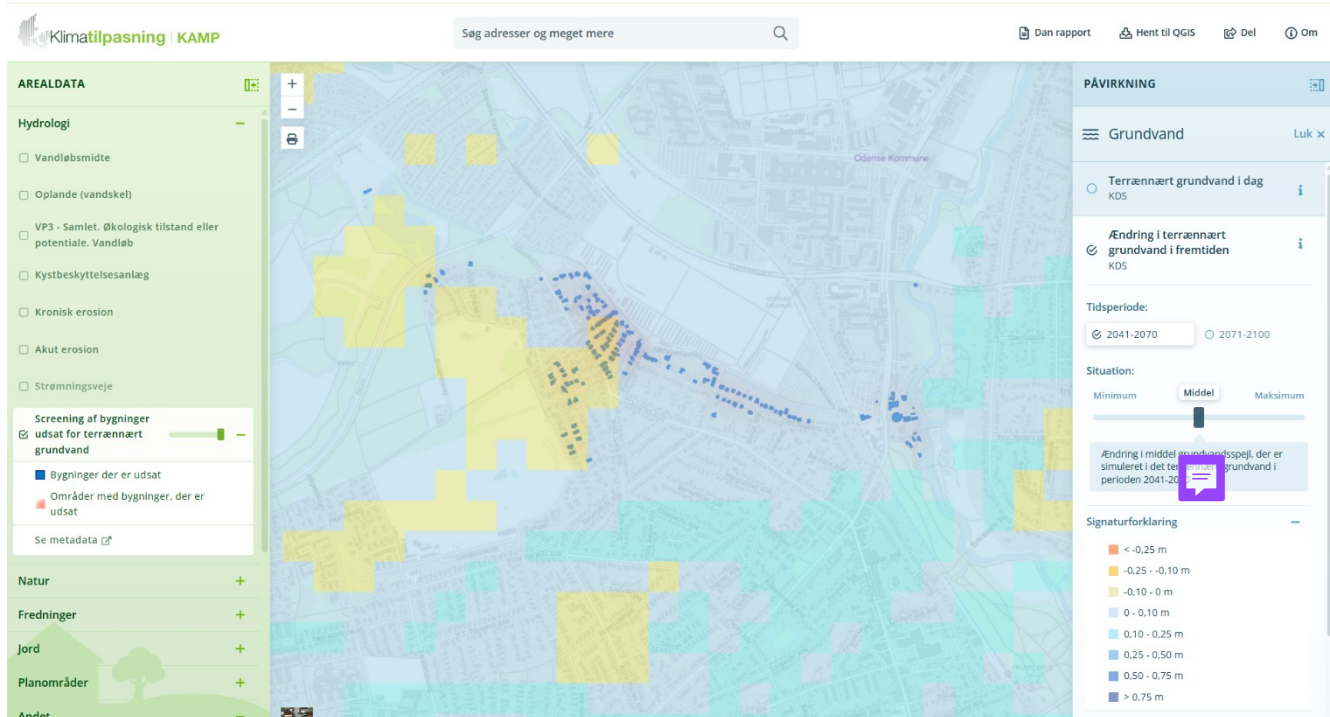
Herefter kan der tages udgangspunkt i minimumsdybden i en vintersituation i referenceperioden 1990-2019 til fastlæggelse af det pågældende område, hvilket er illustreret i figur 3, og ikke kortvarige ekstremhændelser, da en enkelt ekstremhændelse som oftest ikke giver et retvisende indtryk af de generelle udfordringer med terrænnært grundvand. På kortet i figur 3 er det eksempelvis angivet, hvor nært grundvandet står på terrænet, og samtidig er det estimerede skadesomfang beregnet ud fra den offentlige bygningsværdi af de ejendomme, der potentielt er påvirket, hvilket er anvendelige informationer i forbindelse med kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder.

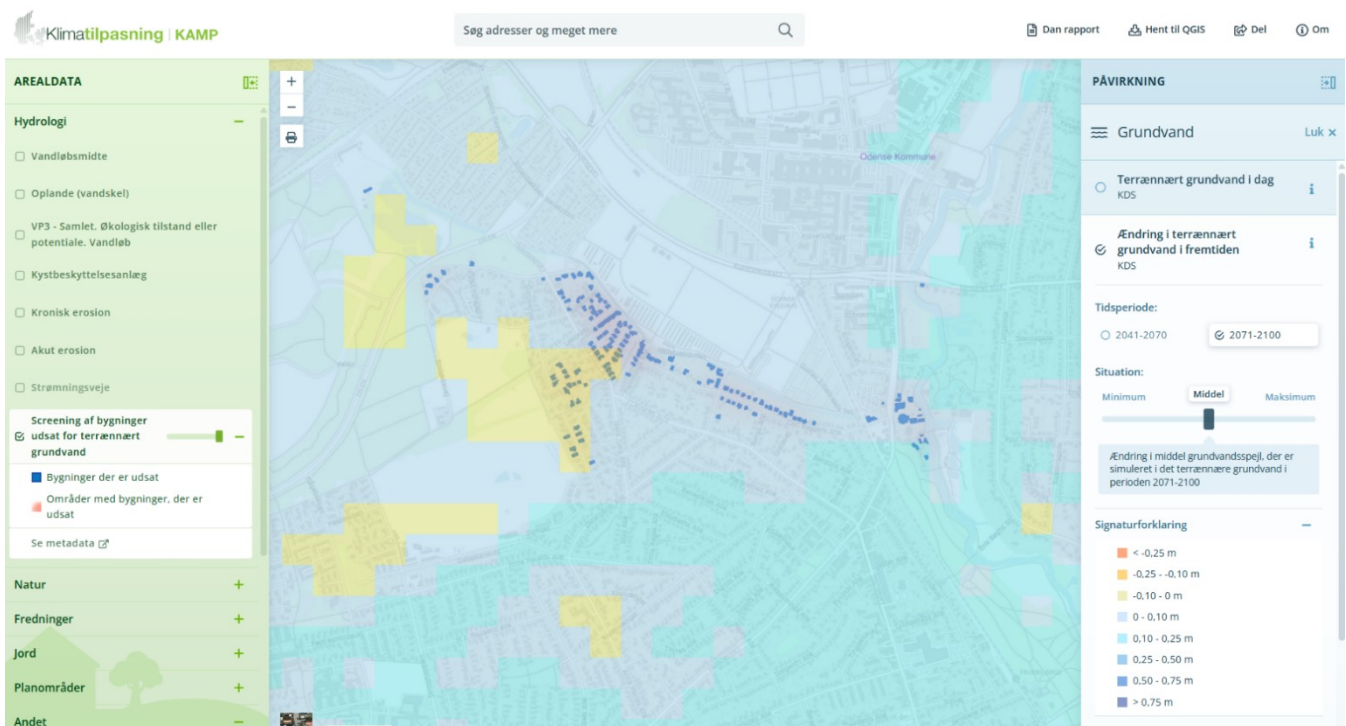
Figur 3: Terrænnært grundvand i dag i en vintersituation for referenceperioden 1990-2019 med estimerede skadespåvirkninger ud fra den offentlige bygningsværdi (zoomet ind på undersøgelsesområdet). Opløsningen af datasættet er på et 10 m grid, som er beregnet ved at modelberegninger i et 100 m grid er nedskaleret. Modelberegningerne tager ikke højde for lokale tiltag såsom grundvandssænkninger og dræning. I gennemsnit er den absolutte fejl opgjort til $\leq 1,2$ m, dvs. afvigelsen for hver enkelt celle potentielt kan være større end 1,2 m. De områder, hvor grundvandet vurderes at stå ≤ 1 m under terræn markeres bygninger og veje i kortet som potentielt påvirket.

Trin 2: Hvis grundvandet i trin 1 er screenet til at stå højt i dag i det pågældende område vil det være hensigtsmæssigt at understøtte spildevandsplanlægningen med fremtidige scenarieberegninger for RCP8,5 (100x100 m), for hhv. 2041-2070 og 2071-2100 med henblik på at afdække om udfordringerne med det terrænære grund forventes at blive forværret i fremtiden for det pågældende område. For det pågældende område fremgår det af figur 4 og 5, at det terrænære grundvand meget lokalt forventes at stige mellem 0.1 og 0.25m (de blåligt skraverede områder) i begge perioder i en simuleret middelsituation mht. ændring i grundvandsspejlet. Generelt vil:

- < 0 cm stigning medføre, at der ingen risiko for øgede problemer i fremtidigt klima.
- 0-10 cm stigning medføre, at der en lille risiko for øgede problemer.
- 10-25 cm stigning medføre, at der en risiko for øgede problemer.
- 25-50 cm stigning medføre, at der en stor risiko for øgede problemer.
- > 50 cm stigning medføre, at der en meget stor risiko for øgede problemer.

Figur 4: Ændring i terrænnært grundvand i fremtiden. RCP 8.5 klimafremskrevet scenarie for 2041-2071

Figur 5: Ændring i terrænnært grundvand i fremtiden. RCP 8.5 klimafremskrevet scenarie for 2071-2100

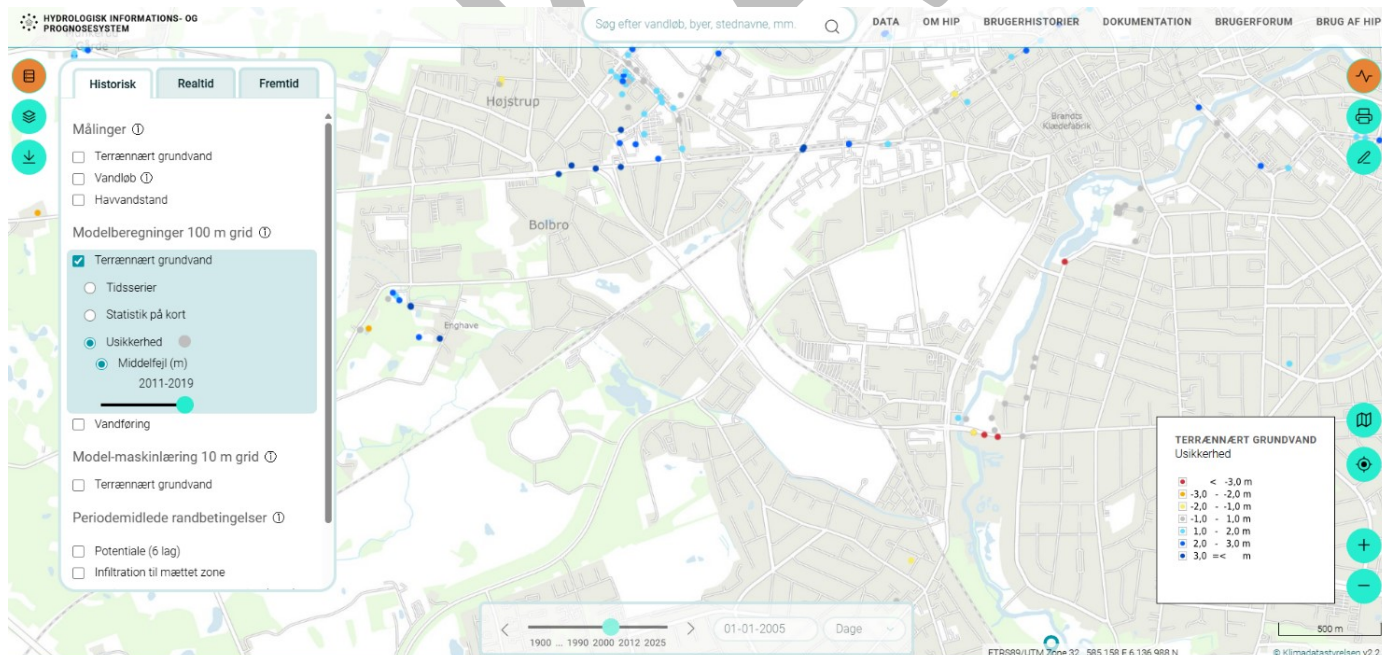
For det meste af området vil der være en lille/moderat risiko for stigende udfordringer med terrænnært grundvand i det i eksemplificerede undersøgelsesområde frem mod 2100 som det ses af de lave ændringer på under 0.1 m vist med gråt på figur 4 og 5.

Trin 3: efter de nationale modelberegninger er blevet rekvireret i KAMP, kan kommunalbestyrelsen holde det nationale datagrundlag fra KAMP op mod lokale pejlinger i HIP for at undersøge præcisionen af den nationale model for det pågældende område [figur 6]. Formålet er her, at undersøge behovet for at supplere med lokale data og viden såfremt at den nationale modelberegning for det pågældende område er upræcis. I den forbindelse indikerer en:

- Rød prik: at den nationale model har en middelfejl på $< -3.0\text{m}$ ift. pejlungen og beregner dermed grundvandsspejlet for lavt ift. pejlungen.
- Grå prik: at den nationale model har en middelfejl på mellem 1.0m og -1.0m ift. pejlungen og beregner dermed grundvandsspejlet forholdsvis præcist.
- Blå prik: at den nationale model har middelfejl $\geq 3.0\text{m}$ ift. pejlungen og beregner dermed grundvandsspejlet for højt ift. pejlungen.

I figur 6 fremgår det, at de nærmeste pejlinger mod øst primært er gråskraverede (samtidig er dog to rødskraverede pejlinger i området og et lyseblåt), hvilket indikerer at den nationale modelberegning er forholdsvis præcist, men dog er der ikke pejlinger geografisk tæt på området, hvorved det i dette tilfælde kan være hensigtsmæssigt at supplere med lokal data og viden.

I modsætning til det pågældende undersøgelsesområde er der nordvest for undersøgelsesområdet et

Figur 6: Estimerede middelfejl i HIP for terrænnært grundvand ved undersøgelsesområdet i Odense Kommune

mere klart billede af, – pga. antallet og den geografiske tæthed af blå prikker – at den nationale model beregner grundvandsspejlet for højt ift. de lokale pejlinger. I de tilfælde hvor den nationale model er upræcis, og hvor der dermed er et behov for at supplere med lokale data, så kan der indhentes

randbetingelser på <https://hip.dataforsyningen.dk/> til opstilling af en lokal grundvandsmodel under "download data" i menuen til venstre. Herefter er det muligt, at angive kommunen hvori det pågældende område er placeret, og "klikke fortsæt" hvorefter de konkrete tilgængelige datasæt fremgår. For yderligere anvendelse af HIP-data henvises til Klimadatastyrelsens dokumentation³. I den forbindelse kan kommunalbestyrelsen supplere med lokale stedsspecifikke skadesdata, herunder lokal viden der kan bidrage til dette datagrundlag, i det omfang stedsspecifikke data er tilgængelige lokalt. Disse datakilder må anses at udgøre det bedst tilgængelige datagrundlag både mht. at foretage en retvisende og realistisk vurdering af det lokale omfang af problemerne med terrænnært grundvand.

For yderligere vejledning i brugen af KAMP til screening ift. terrænnært grundvand henvises til GEUS 2022⁴

4.2.3. Områder som ikke må fastlægges

Ifølge § 8, stk. 1, i spildevandsbekendtgørelsen må kommunalbestyrelsen *ikke* fastlægge områder til udførsel af grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsplanen efter lov om miljøbeskyttelse § 32, stk. 2, hvis disse områder:

- 1) Områder efter den 1. juli 2025 i en lokalplan er udlagt til
 - a) overførsel fra landzone til byzone, eller
 - b) byudvikling i byzone, der kræver nyanlæggelse af et ledningsnet til spildevand.
- 2) Områder på tidspunktet for lokalplanens vedtagelse var omfattet af retningslinjer fastsat i medfør af lov om planlægning § 11 a, stk. 1, nr. 18, på grund af fare for oversvømmelse fra terrænnært grundvand.

Såfremt et område opfylder ovenstående betingelser, må kommunalbestyrelsen ikke fastlægge området i spildevandsplanen.

Når der skal ske byudvikling af et areal i landzone forudsætter det, at en lokalplan overfører arealet fra landzone til byzone. Udvikling af ny by på bar mark vil derfor ske ved, at det fremgår af lokalplanen, at arealet overføres til byzone. Det fremgår af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 18: "Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for udpegning af områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, og for etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse m.v. i de udpegede områder". Ved planlægning for bl.a. byudvikling skal kommunalbestyrelsen tage stilling til behovet for

³ <https://hip.dataforsyningen.dk/pages/documentation.html>

⁴ <https://www.kl.dk/media/kalpzw0/appendiks-til-kidmose-og-henriksen-2022.pdf>

afværgeforanstaltninger og kan stille krav om etablering af afværgeforanstaltningerne som betingelse for ibrugtagning af det, der skal beskyttes, når det fremgår af kommunalbestyrelsens farekortlægning, at der er fare for oversvømmelse, f.eks. med terrænnært grundvand. På denne måde sikres et nyt byområde mod oversvømmelse, og det kan derfor ikke efterfølgende blive spildevandsforsyningsselskabet, der skal finansiere beskyttelse efterfølgende.

Et eksempel på byudvikling i byzone, der kræver nyanlæggelse af ledningsnet til spildevand kunne være et grønt område i byzone, hvor der skal bygges rækkehuse. Der har ikke tidligere været kloakering af området, og der skal derfor kloakeres til afledning af spildevand i forbindelse med etablering af rækkehusene. Hvis det fremgår af kommunalbestyrelsens farekortlægning, at der er fare for oversvømmelse med f.eks. terrænnært grundvand, jf. planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 18, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til behovet for at sikre den nye anvendelse mod oversvømmelse, og kan stille krav til afværgeforanstaltninger, som betingelse for ibrugtagning af det, der skal beskyttes.

Derfor kan det ikke efterfølgende blive spildevandsforsyningsselskabet, der skal finansiere løsning af problemer med terrænnært grundvand. Et andet eksempel kan være, hvis der allerede er et eksisterende ledningsnet, men den ændrede arealanvendelse kræver, en nyanlæggelse af ledningsnettet.

Ifølge § 8, stk. 2, i spildevandsbekendtgørelsen må kommunalbestyrelsen ikke fastlægge områder til udførsel af grundvandssænkende foranstaltninger i spildevandsplanen efter lov om miljøbeskyttelse § 32, stk. 2, hvis:

- Det er utvivlsomt, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger, jf. lov om miljøbeskyttelse § 32 b, stk. 2.

Hvis kommunalbestyrelsen utvivlsomt kan konstatere, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt for spildevandsforsyningsselskaberne at forsyne et område med grundvandssænkende foranstaltninger, må kommunalbestyrelsen ikke fastlægge området i spildevandsplanen. Dette skal kommunalbestyrelsen således kunne konstatere uden at lave egentlige samfundsøkonomiske beregninger, da det er spildevandsforsyningsselskabernes som har pligt til at beregne den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed ved forsyning af områder med grundvandssænkende foranstaltninger.

Eksempler herpå kunne f.eks. være, at det er utvivlsomt, at der er høje etableringsomkostninger samtidig med lav koncentration af potentielle skader omfattet af reglerne.

4.2.4. Høring og borgerinddragelse

Dette afsnit er en kort gengivelse af hvad der gælder i forhold til processen for vedtagelse af spildevandsplanen. For en mere uddybet gennemgang henvises til kapitel 4 i spildevandsvejledning, nr. 28, juni 2018.

Ifølge § 10, stk. 1, i spildevandsbekendtgørelsen skal kommunalbestyrelsen forhandle forslag til spildevandsplanen med spildevandsforsyningsselskabet i kommunen. Efter afsluttet forhandling med selskabet skal kommunalbestyrelsens forslag til spildevandsplan offentliggøres med oplysninger om, at der inden for en frist af mindst 8 uger efter offentliggørelsen er adgang til at kommentere det fremlagte forslag, jf. § 10, stk. 2, i spildevandsbekendtgørelsen. Offentliggørelse kan ske udelukkende på kommunalbestyrelsens hjemmeside, jf. § 10, stk. 3.

Kommunalbestyrelsen beslutter selv, om der herudover er behov for at afholde offentlige borgermøder eller andre tiltag, f.eks. workshops, opslag på de sociale medier mv. om forslaget til en ny eller ajourført spildevandsplan. Hvis der afholdes borgermøder, bør kommunalbestyrelsen sikre, at borgerne får rimelig tid til bagefter at komme med kommentarer til forslaget til spildevandsplan. Det vil være i overensstemmelse med god planlægningspraksis, at kommunalbestyrelsen efter afslutningen af høringsperioden behandler de indkomne høringssvar og samler dem i en hvidbog eller lader dem fremgå af et kommenteret høringsnotat mv. Efter endt sagsbehandling af høringssvarene forelægges spildevandsplanen kommunalbestyrelsen til vedtagelse. Ved offentliggørelse af den vedtagne spildevandsplan træder planen i kraft, med mindre andet er angivet.

Kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 32, stk. 4, i miljøbeskyttelsesloven. Spørgsmål til lovligheden af en kommunes spildevandsplan vil imidlertid kunne være omfattet af det kommunale tilsyn i det omfang spørgsmålet ikke kan behandles af en særlig klage- eller tilsynsmyndighed. Det kommunale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Tilsynet er et retligt tilsyn. Ankestyrelsen beslutter dog selv, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Et spildevandsforsyningsselskab eller andre kan således henvende sig til Ankestyrelsen, der herefter vil forholde sig til om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. En evt. miljøvurdering af forslag til spildevandsplan kan efter lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

4.2.5. Ajourføring, herunder udtagelse af områder

Kommunalbestyrelsen skal følge de i § 9 fastsatte tidsfrister for ajourføring af spildevandsplanen, således disse løbende afspejler både ny viden, ændringer i grundvandsforhold og eventuelle justeringer i spildevandsforsyningsselskabernes forsyningsopgaver. Samarbejdet mellem kommune og spildevandsforsyningsselskab bliver dermed centralt for en effektiv, fagligt forankret og fremtidssikret indsats over for håndteringen af udfordringer med terrænnært grundvand.

Fristen der fremgår af § 9, stk. 2, i spildevandsbekendtgørelsen er en frist til den 1. juli 2027 inden for hvilken de første planlægninger på baggrund af eksisterende viden, som f.eks. kendte kortlægninger, data og viden, skal være gennemført. Fristen den 1. juli 2029 er en frist til opdatering af planlægningen på baggrund af eventuelt yderligere behov for viden til brug for fastlæggelsen af yderligere områder i kommunerne.

Hensigten med at fastsætte to frister er, at kommunerne i forhold til den første frist i 2027 prioriterer de områder, hvor problemerne med oversvømmelse fra terrænnært grundvand allerede er kendte og dermed også er størst, så det er de områder som også bliver prioriteret først af spildevandsforsyningsselskaberne i forhold til at foretage beregninger og eventuelle grundvandssænkende foranstaltninger. Den efterfølgende frist i 2029 vil herefter kunne bruges til at skaffe sig yderligere data og viden til brug for fastlæggelse af relevante områder.

Fristerne er sat for at fremskynde processen, så de grundvandssænkende foranstaltninger kan blive foretaget hurtigst muligt. Herefter skal kommunalbestyrelsen opdatere spildevandsplanen, herunder fastlægge yderligere områder for terrænnært grundvand, som gælder den almindelige ajourføring af planen efter § 9, stk. 1, i spildevandsbekendtgørelsen.

Bestemmelsen i § 32, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, indebærer en løbende forpligtigelse for kommunalbestyrelsen til at fastlægge områder i spildevandsplanen til håndtering af terrænnært grundvand inden for de til en hver tid eksisterende eller planlagte kloakerede områder i spildevandsplanen til håndtering af tag- og overfladevand.

Endvidere indebærer § 9, stk. 4, i spildevandsbekendtgørelsen en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at ajourføre og udtage områder af spildevandsplanen som har været fastlagt i spildevandsplanen, f.eks. med angivelsen "undersøgelsesområde" eller lignende betegnelse, og hvor spildevandsforsyningsselskabet har foretaget beregninger, som viser at det *ikke* er samfundsøkonomisk

hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger. Disse områder skal udgå af spildevandsplanen igen.

4.2.6. Oplysninger i spildevandsplanen

Dette afsnit er primært en gennemgang af de nye oplysninger om terrænnært grundvand som spildevandsplanen skal indeholde, jf. § 6 i spildevandsbekendtgørelsen. For en mere uddybet gennemgang af hvad spildevandsplanen skal indeholde, jf. § 4 i spildevandsbekendtgørelsen henvises til kapitel 3.2 i spildevandsvejledning, nr. 28, juni 2018.

Kommunalbestyrelsen udarbejder i dag en plan for bortskaffelse af spildevand herunder tag- og overfladevand (regnvand) og fastlægger spildevandsforsyningsselskabernes kloakeringsområder. Spildevandsplanen udgør grundlaget for tilslutninger af eksisterende og nye ejendomme til spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber, hvorefter spildevandsplanen udgør hjemmelsgrundlaget for de afgørelser kommunalbestyrelsen træffer på spildevandsområdet. Samtidig er spildevandsplanen en mulighed for kommunens borgere og virksomheder for at kunne få et generelt overblik over den aktuelle situation og påtænkte planer for de enkelte områder i kommunen. Dette har ikke ændret sig med de nye regler om terrænnært grundvand, men spildevandsplanen skal nu også indeholde kommunalbestyrelsens planlægning for terrænnært grundvand.

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 1 og 2, udarbejder kommunalbestyrelsen en plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, hvor kloakeringsområder for de enkelte spildevandsforsyningsselskaber fastlægges, og inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand fastlægges også områder, hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for utilsigtet indsivning i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber.

En ny spildevandsplan kan helt eller delvist udarbejdes i samarbejde med andre kommuner, jf. § 32, stk. 1, 2. pkt. Spildevandsplanen må ikke stride mod vandområdeplanen, jf. lov om vandplanlægning, og kommuneplanen samt forudsætninger efter § 32, stk. 5, jf. § 32, stk. 3.

En spildevandsplan kan være omfattet af reglerne om miljøvurdering af planer og programmer. Tilsvarende kan konkrete projekter i forbindelse med håndtering af spildevand eller grundvandssænkende foranstaltninger være omfattet af reglerne om miljøvurdering af konkrete

projekter. Begge dele fremgår af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Kravene til det nærmere indhold af spildevandsplanen fremgår af spildevandsbekendtgørelsens §§ 4-6. Det betyder, at §§ 4 og 6 er relevante at se nærmere på vedrørende terrænnært grundvand. Ifølge § 4 skal planen redegøre for, hvordan kommunalbestyrelsen vil håndtere spildevandsforhold, herunder hvordan de udpegede områder med terrænnært grundvand indgår i den samlede planlægning. For nærmere vejledning om § 4 henvises til afsnit 3.2. i spildevandsvejledningen, 2018.

Vedrørende § 6 fremgår det af spildevandsbekendtgørelsen, at spildevandsplanen ud over de i § 4 oplyste oplysninger og kortbilag skal indeholde:

1) Den geografiske afgrænsning af de områder, der fastlægges i medfør af lov om miljøbeskyttelse § 32, stk. 2.

Det betyder, at de områder, som kommunalbestyrelsen har vurderet, at spildevandsforsyningsselskabet skal foretage beregning af, hvorvidt det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne med grundvandssænkende foranstaltninger, skal afgrænses geografisk i spildevandsplanen, og kan f.eks. markeres som "undersøgelsesområder", indtil det er afklaret, hvorvidt forsyning med grundvandssænkende foranstaltninger i det pågældende område er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

2) Kortlægninger, data m.v., som kommunalbestyrelsen har lagt til grund ved fastlæggelsen af områder i medfør af lov om miljøbeskyttelse § 32, stk. 2, jf. § 7.

Det betyder at de nationale og lokale data som kommunalbestyrelsen har brugt, og som er nærmere beskrevet i spildevandsbekendtgørelsens § 7, til fastlæggelse af de enkelte områder, skal fremgå af spildevandsplanen.

3) Spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af områder, og den forventede tidsmæssige gennemførelse heraf, jf. § 32 b, stk. 2, i lov om miljøbeskyttelse, samt i hvilket omfang den enkelte ejendom er tilsluttet.

Det betyder at spildevandsforsyningsselskabets grundvandssænkende foranstaltninger til forsyning af områder, som beregningerne har vist er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige, skal tilføjes til spildevandsplanen med angivelse af den forventede

tidsmæssige gennemførelse af projektet. Den forventede tidsmæssige gennemførelse vil fremgå af selskabets beregninger.

Kommunalbestyrelsen har adgang til at anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger til brug for planlægningen for terrænnært grundvand, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 a, stk. 1. Kommunalbestyrelsen vil således kunne anmode spildevandsforsyningsselskaberne om oplysninger, som kommunalbestyrelsen ikke selv er i besiddelse af vedrørende terrænnært grundvand. Det vil f.eks. kunne være oplysninger om uønsket indsigning af terrænnært grundvand i spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, oplysninger om, hvor problemerne med oversvømmelse fra terrænnært grundvand kan lokaliseres til, eller oplysninger om spildevandsforsyningsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger. Der vil være tale om oplysninger, som spildevandsforsyningsselskabet er i besiddelse af, men som kommunalbestyrelsen ikke selv er i besiddelse af.

4.2.7. Spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt til håndtering af terrænnært grundvand

Med den nye regulering udvides spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt, jf. § 32 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, til også at omfatte håndtering af terrænnært grundvand i kloakerede områder via grundvandssænkende foranstaltninger. Forpligtelsen gælder dog kun inden for de områder, hvor spildevandsforsyningsselskaberne allerede har forsyningspligt for tag- og overfladevand, og kun hvor kommunalbestyrelsen har fastlagt områder i spildevandsplanen, og forudsat at grundvandssænkende foranstaltninger er samfundsøkonomisk hensigtsmæssige. Den geografiske forsyningspligt ændres således ikke, men afgrænses fortsat til selskabernes kloakeringsområde for tag- og overfladevand, hvor selskaberne i forvejen har en forsyningspligt hvad angår spildevandsløsninger.

Forsyningspligten vil omfatte områder, som ligger inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), og hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for uønsket indsigning i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber.

Spildevandsforsyningsselskabet vil kun være forpligtet til at gennemføre grundvandssænkende foranstaltninger for et område, hvis beregninger efter reglerne i en kommende bekendtgørelse, der er under udarbejdelse i Miljø- og Ligestillingsministeriet, viser at det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med disse foranstaltninger

Forsyningspligten indtræder, når kommunalbestyrelsen har fastlagt de relevante områder i spildevandsplanen, og hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger. Forsyningspligten vil endvidere være betinget af, at de grundvandssænkende foranstaltninger i øvrigt opfylder eventuelle andre krav i miljøbeskyttelsesloven eller anden relevant lovgivning, herunder eventuelle krav om miljøvurdering og krav om godkendelser, tilladelser eller dispensationer til at gennemføre de konkrete grundvandssænkende foranstaltninger. Spildevandsforsyningsselskabet vil som udgangspunkt skulle have en tilladelse til at foretage de grundvandssænkende foranstaltninger efter vandforsyningsloven, ligesom selskabet efter omstændighederne vil skulle have en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af terrænnært grundvand til vandløb, søer eller havet. Det kan også være nødvendigt med andre tilladelser end de nævnte, hvilket beror på en konkret vurdering af det enkelte projekt.

Det afledte terrænnære grundvand vil blive håndteret som spildevand, og anlæg, der afleder det terrænnære grundvand, vil blive en del af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg og ledningsnet.

Forsyningspligten udmøntes konkret gennem aftaler mellem kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 b, stk. 4. Aftalerne er en del af den årlige drøftelse om forsyningsforholdene i kommunen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 c.

4.2.7.1. Påbud og omkoblinger

Påbud

Hvad angår spildevandsforsyningsselskabets opfyldelse af forsyningspligten i forhold til terrænnært grundvand, jf. § 32 b, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven, vil kommunalbestyrelsen i forbindelse med den årlige drøftelse af forsyningsforholdene i kommunen, jf. § 32 c, i miljøbeskyttelsesloven, skulle aftale omfang og tidsfrist for spildevandsforsyningsselskabets opfyldelse. I den forbindelse vil kommunalbestyrelsen og spildevandsforsyningsselskabet også skulle aftale omfang og tidsfrist for opfyldelse af pligt til beregning af om forsyningen af et område vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssig, jf. § 32 b, stk. 8, i miljøbeskyttelsesloven. Aftalerne vil ikke kunne indeholde omfang og tidsfrist for forsyning af områder, hvor spildevandsforsyningsselskabet ikke har en forsyningspligt.

Det er ikke forventningen at disse aftaler vil skulle fornyes årligt, men aftalerne kan fornyes, hvor der er behov for at aftale yderligere til opfyldelse af forsyningspligten eller pligten til at beregne

samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed eller hvor tidligere indgåede aftaler fx viser sig at blive overflødige eller er uhensigtsmæssigt formulerede i forhold til ændrede behov.

Hvis der ikke kan opnås en aftale på rimelige vilkår, eller hvis aftalen overtrædes af spildevandsforsyningsselskabet, vil kommunalbestyrelsen kunne meddele spildevandsforsyningsselskaberne påbud til opfyldelse af forsyningspligten eller pligt til beregninger efter § 32 b, stk. 5. Påbuddet kan indeholde afgørelse om omfanget af forsyningspligten, hvorved forstås, at påbuddet skal forholde sig til det geografiske område, der ønskes forsynet.

Med rimelige vilkår forstås, at påbuddet ikke pålægger spildevandsforsyningsselskabet uforholdsmæssigt store byrder som selskabet ikke vil kunne opfylde enten økonomisk eller praktisk, jf. bemærkningerne til § 32 b, stk. 4, Folketingstidende 2015-2016, tillæg A, L91 som fremsat, side 68.

Kommunalbestyrelsen vil kun kunne påbyde spildevandsforsyningsselskabet at forsyne et givent område med grundvandssænkende foranstaltninger, hvis det vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt beregnet efter metoden i en kommende bekendtgørelse, der er under udarbejdelse i Miljø- og Ligestillingsministeriet. Ved vurderingen heraf skal kommunalbestyrelsen lægge spildevandsforsyningsselskabets beregninger af den samfundsøkonomiske hensigtsmæssighed til grund for påbuddet.

Angående påbud om spildevandsforsyningsselskabets pligt til at foretage beregninger, vil kommunalbestyrelsen alene kunne påbyde selskabet at foretage beregninger efter reglerne i den kommende bekendtgørelse, der er under udarbejdelse i Miljø- og Ligestillingsministeriet, og at beregningerne skal være foretages inden en given frist.

Kommunalbestyrelsen vil ikke kunne påbyde spildevandsforsyningsselskabet at genberegne samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed for områder, som spildevandsforsyningsselskabet allerede har regnet på i den gældende spildevandsplan.

Påbud vil kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 91. Som en del af klagen vil nævnet kunne tage stilling til, om der har været foretaget de fornødne bestræbelser på at indgå en aftale på rimelige vilkår. Hvis spildevandsforsyningsselskabet ikke opfylder påbuddet kan selskabet pålægges straf efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 1, nr. 2.

Omkoblinger

I de tilfælde hvor forsyningspligten opfyldes med anlæg af f.eks. en tredje ledning til en ejendoms skelgrænse vil de gældende regler om pligt til tilslutning til spildevandsforsyningsselskabets anlæg i miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og 4, samt påbudsmuligheden i § 30, stk. 1, kunne finde anvendelse. Det indebærer, at grundejere og erhvervsvirksomheder kan påbydes at omkoble eksisterende omfangsdræn fra den eksisterende kloak til den kollektive løsning i de områder, hvor spildevandsforsyningsselskabet gennemfører sådanne løsninger.

Reglerne om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg, jf. § 58 i miljøbeskyttelsesloven, vil ligeledes kunne finde anvendelse for spildevandsanlæg, der anlægges som led i forsyningspligten vedrørende terrænnært grundvand.

Fredericia, d 21.08.2025

Høringssvar på: " Udkast til vejledning vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand"

Indledning

Tak for muligheden for at komme med høringssvar på: " Høringssvar til udkast til vejledning vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand", jeres J.nr. 2025-21110 (link: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/70255>).

Vi har gennemgået udkastet til vejledningen, og vi ønsker at knytte følgende bemærkninger. Vores fokus er, at problemstillingen er bredere end det borgerrettede hensyn, der er fremhævet i materialet. Der er betydelige konsekvenser for vandløbenes funktion, fødevareforsyningen, næringsstofudvaskning og spildevandsindsatser, som bør afspejles i vejledningen.

1. General kommentar:

Sænkning af grundvand er gennem de seneste 2-3 årtier blevet særdeles aktuel på grund af markant stigende grundvandsstand og større nedbørsmængder. Alt for mange steder oplever man, at hyppige - og kraftige nedbørsmængder, sender kloakvand ud i gaderne.

Men vi synes, at vejledningen har et meget snævert perspektiv ved kun at inddrage spildevandsforsyningsselskabernes håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger, og ved ikke at inddrage hele infrastrukturen og de dyrkede arealer, der ligeledes lider under den stigende grundvandsstand.

Vi har fuld forståelse for, at det er bydende nødvendigt at sænke terrænnært grundvand i kloakerede områder, men det er på høje tid, at der udarbejdes holistisk planlægning af det terrænnære grundvand, så både infrastrukturen, bygninger, skove og landbrugsarealer beskyttes.

Den overordnede koordinering bør ske på regionalt- eller landsplan.

2. Vejledningens formål (s. 5, afsnit 1.2)

Vejledningen beskriver, at planlægningen skal "forebygge og håndtere gener ved højtstående terrænnært grundvand" med fokus på borgere og ejendomme.

Vi savner, at vejledningen også anerkender de samfundsmæssige konsekvenser for landbrugets produktionsvilkår og vandmiljøet. Herunder også at de problemstillinger, som borgerne står overfor, til tider også starter før, nemlig ude i oplandet med manglende vedligehold af vandløb og anden former for afvanding.

Højt grundvand reducerer planternes roddybde, hvilket øger kvælstofudvaskningen og underminerer målet om god økologisk tilstand i henhold til Vandrammedirektivet (VRD, 2000/60/EF, art. 4). Samtidig bringes fødevareforsyningen i fare, hvilket strider mod traktatens mål om at sikre stabil landbrugsproduktion (TEUF, art. 39).

3. Rollefordeling og kobling til vandplaner (s. 7 og 17, afsnit 4.1)

Ansvar for planlægning placeres næsten udelukkende hos kommunerne. Staten og Miljøstyrelsen fralægger sig dermed ansvaret for at sikre sammenhæng til nationale vandområdeplaner. Dette er problematisk, da VRD forpligter medlemsstaterne til en helhedsorienteret implementering på tværs af kommunegrænser.

Derudover nævnes klimatilpasning, men uden kobling til de miljømål, som er bindende i vandplanerne. Ifølge *Lov om vandplanlægning*, § 16, stk. 3 skal strengere krav fastsat i anden lovgivning gælde som miljømål. Dette bør tydeligt fremgå af vejledningen, så kommunale løsninger ikke underminerer de overordnede EU-forpligtelser. Der er samtidigt en mangel på faglig dialog, når fx det ofte er biologer, som varetager sagsbehandlingen og ikke som tidligere hydrologer.

3. Vandløbenes rolle (s. 9, afsnit 2.2 og s. 23, afsnit 5.2)

Manglende omtale af vandløbsvedligeholdelse som virkemiddel er en alvorlig mangel. Højt grundvand skyldes ikke alene klimaforhold, men også misligholdelse af vandløb, hvor manglende grødeskæring og oprensning reducerer afstrømningskapaciteten. Samt udlæg af sandforing og andre naturtiltag. Så bliver minimums vandspejlet generelt højere, hvorfor der slet ikke er den mulighed for at fjerne nedbørsmængderne fra et område med samme hastighed, som det var muligt. Dertil bør man se på udarbejdelsen af de mange vandløbs regulativer, hvor flere stadig er ulovlige og mangler korrekte beregninger.

Dette er i strid med *Vandløbsloven* § 27, stk. 4, som pålægger kommunerne en vedligeholdelsespligt af hensyn til afvanding. Vejledningen bør indarbejde vandløbsvedligeholdelse som centralt virkemiddel.

4. Data og monitorering (s. 13, afsnit 3.3)

Udkastet beskriver, at kommunerne kan anvende "tilgængelig viden", også selvom data er mangelfulde. Vi finder det stærkt problematisk, hvis "ukendt tilstand" bruges som grundlag for at undlade handling. Ifølge VRD skal manglende data føre til øget overvågning og systematisk dokumentation (bilag II og V; art. 4, stk. 4-7).

Dette er en gentagen udfordring fra andre områder (spildevand, kystvande), hvor Danmark har modtaget kritik fra EU (EU, 2025: "Overview, Third river basin management plans", SWD(2025)13).

5. Samspil med spildevand

Højtstående grundvand og spildevand hænger tæt sammen. Når kloaksystemerne belastes, øges risikoen for overløb og bypass, hvilket direkte modarbejder vandplanernes målopfyldelse. Vejledningen nævner tekniske løsninger som dræn og pumpning (s. 23), men ser ikke udfordringen i relation til spildevandssystemer, renseanlæg samt en plan for separat kloakering i den forbindelse.

Vi opfordrer til, at vejledningen integreres med indsatsprogrammerne for spildevand, så overløb og urensset udledning ikke forværres af stigende grundvand.

6. Finansiering og byrdefordeling (s. 22, afsnit 5.1)

Vejledningen omtaler økonomi, men uden at afklare principper for byrdefordeling. Vi understreger, at forureneren betaler-princippet (VRD betragtning 11) også må gælde her. Det er ikke rimeligt, at borgere og lodsejere alene bærer byrden, hvis en del af problemet skyldes utilstrækkelig offentlig vandløbsvedligeholdelse eller manglende klimatilpasning.

7. Væsentlighedsvurderinger

Udkastet åbner mulighed for, at kommunerne kan lave politiske skøn i vurderingen af, hvad der er væsentligt. Dette er problematisk, da både VRD og Natura 2000-forpligtelserne kræver en faglig vurdering baseret på miljømæssig integritet, ikke et administrativt hensyn. Vejledningen bør præcisere dette, så væsentlighed ikke udvandes.

Afslutning

Vi støtter en styrket indsats for at håndtere udfordringerne med terrænnært grundvand. Men vejledningen skal i langt højere grad afspejle de samfundsmæssige og miljømæssige sammenhænge, hvor grundvand, vandløb, spildevand, landbrug og natur er tæt forbundet.

Vi opfordrer derfor Miljøstyrelsen til at revidere vejledningen, så den:

- Inddrager vandløbsvedligeholdelse som et centralt virkemiddel,
- Anerkender risikoen for tab af fødevareproduktion,
- Adresserer sammenhængen mellem høj grundvandsstand, kvælstofudvaskning og miljømål,
- Stiller klare krav til monitorering og dataindsamling,
- Og tydeligt fastholder VRD's principper: *One-out All-out, forsigtighedsprincippet og forureneren betaler.*

Kun med en sådan helhedsorienteret tilgang kan vi sikre, at planlægningen beskytter både borgere, miljø og fødevareproduktion.

På vegne af Bæredygtigt Landbrug og med venlig hilsen

Fagchef
Anne Andersen

Kilder

- Vandrammedirektivet (2000/60/EF), betragtning 11, art. 4, bilag II og V.
- Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), art. 39.
- Lov om vandplanlægning, LBK nr. 1606 af 26/12/2013, § 16, stk. 3.
- Vandløbsloven, LBK nr. 127 af 26/01/2017, § 27.
- Miljøbeskyttelsesloven, LBK nr. 1189 af 27/09/2016, § 3.
- EU-Kommissionen (2025): "EU Overview, Third river basin management plans", SWD(2025)13.
- DANVA (2025): "Tusindvis af boligejere får snart hjælp til at undgå skader fra grundvand."
- NOVANA (Aarhus Universitet, DCE) – overvågningsdata om grundvand, kvælstofudvaskning og natur.

Miljøstyrelsen
mst@mst.dk
cc: kaiwa@mst.dk

DANSKE
REGIONER

18-08-2025
EMN-2024-01343
1797817
Bente Villumsen

Høringssvar, udkast til vejledning til kommunernes planlægning for terrænnært grundvand, j.nr. 2025-21110

Tak for muligheden for at kommentere udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen og dermed et tillæg til spildevandsvejledningen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand, som Miljøstyrelsen den 4. juli har sendt i høring.

Danske Regioner sender her vores tekniske bemærkninger til udkastet.

Baggrund

Med de nye regler gøres kommunalbestyrelsen til myndighed for håndtering af terrænnært grundvand. Kommunalbestyrelsen skal i spildevandsplanen fastlægge områder, inden for eksisterende eller planlagte regnvandskloakerede områder, hvor terrænnært grundvand udgør et problem, og spildevandsforsyningsselskaberne skal efterfølgende foretage grundvandssænkende foranstaltninger i områderne, hvis det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt.

Danske Regioner har den 20. december 2024 sendt tekniske bemærkninger til lovforslaget om terrænnært grundvand. Her gør vi opmærksom på behovet for at tage højde for jordforureninger, når der planlægges for og etableres anlæg til sænkning af det terrænnære grundvand. Regionerne har lokal viden, som kommunerne med fordel kan indhente allerede i planlægningsfasen.

I Miljø- og Ligestillingsministeriets høringsnotat bemærkes, at man er opmærksom på, at bortledning af grundvand ved særligt forurenede grunde kan føre til, at forureninger mobiliseres med risiko for, at jordforureningen ved bortledning af grundvandet spredes yderligere. Ministeriet "lægge[r] til grund, at eventuelle forureningsfarer, herunder regionernes kortlægninger af forurenede grunde, under alle omstændigheder bør indgå i en evt. miljøvurdering og i vurderingen af, om der kan meddeles tilladelse efter vandforsyningslovens § 26 og andre relevante regler i øvrigt. De nye regler indeholder ikke en pligt for kommunerne til at høre regionerne for at indhente eventuelle informationer om forurenede grunde e.l., men oplysninger af relevans for vurderingen af om der kan meddeles tilladelse, herunder

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

regionernes kortlægninger af jordforureninger og relevant anden viden, vil kunne indgå som del af den almindelige sagsoplysning.”

På den baggrund har Danske Regioners høringssvar ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Jordforurening og terrænnært grundvand

Vejledningen indeholder ret detaljerede beskrivelser af det datagrundlag, som kommunerne skal anvende, når de fastlægger områder i spildevandsplanen, og processen med at fastlægge områderne. Her er fokus imidlertid udelukkende på vandspejlsdata og fremskrivninger af disse. Forureningskarakteren af det terrænnære grundvand er ikke nævnt.

Som bekendt er terrænnært grundvand i byerne ofte lettere forurenet, ligesom byjord kan være lettere forurenet. Dette er både kommuner og spildevandsforsyningsselskaber bekendt med og vant til at tage højde for.

I byerne findes der imidlertid også kraftigere forureninger i byerne, som kan give stærkt forurenet grundvand i de terrænnære lag. Danske Regioner anbefaler, at der tages højde for forureningskilder i planlægningen, da en stærkt forurenet grund i et område kan have afgørende betydning for, om der bør gennemføres et projekt, og i givet fald hvordan det udformes.

For eksempel kan terrænnært grundvand, som er forurenet med cyanid, være en stor udfordring for et rensningsanlæg og stille krav om supplerende rensning. Et andet eksempel er, når sænkning af vandspejl medfører ændrede strømningsmønstre og ændrer udbredelsen af en forureningsfane. I værste fald kan det trække forurening ind under boliger og forårsage påvirkning af indeklimaet med forurenende stoffer, som kræver efterfølgende afværgeforanstaltninger.

Forureninger i det terrænnære grundvand kan således have væsentlig betydning for, hvorvidt og hvordan anlæg til sænkning af grundvandet etableres, og forurening kan i uheldige tilfælde medføre så store omkostninger, at det påvirker den samfundsøkonomiske analyse.

Vi vil derfor anbefale, at vejledningen også medtager data om forurenede grunde og forureningsindhold i terrænnært grundvand i grundlaget for planlægningen. Vi anbefaler også, at kommunalbestyrelser altid indhenter oplysninger fra regionerne, som er myndighed for kortlægning og offentlig indsats efter jordforureningsloven.

Venlig hilsen

Bente Villumsen
Enhedschef

Høringssvar vedr. j.nr.2025-21110 [hofors journal 51.07-09847.1002]

HOFOR takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand, som ministeriet sendte i offentlig høring den 7. juli 2025.

HOFOR vil gerne kvittere for den udarbejdede vejledning. Med høringssvaret håber vi at bidrage til den videre proces med vejledningen og vi står meget gerne til rådighed for en yderligere uddybning.

Helt overordnet er det glædeligt, at der i vejledningen lægges op til, at kommunerne i spildevandsplanens udpegning af mulige områder, hvor der skal forsynes med grundvandssænkende foranstaltninger, anvender termen "undersøgelsesområde". HOFOR støtter anvendelsen af dette begreb.

Generelt

HOFOR anbefaler, at der udarbejdes et procesdiagram, der indsættes i vejledningen, som kan understøtte kommunernes overblik over opgaverne samt tidslighed i forbindelse med kortlægning og udpegning af områder, hvor der skal foretages nærmere undersøgelse for grundvandssænkende foranstaltninger og udarbejdelse af spildevandsplanen. Herunder vil det være ønskeligt, at procesdiagrammet også tydeliggør hvilke opgaver, der er SKAL-opgaver, og hvilke, der er KAN-opgaver.

HOFOR finder det positivt, at vejledningen tydeliggør ansvarsfordelingen og præciserer, hvornår det er forsyningen, og hvornår det er en anden part, der har ansvaret. En klar afgrænsning af roller og ansvar er afgørende for en effektiv opgaveløsning og for at undgå uhensigtsmæssige tvivlsspørgsmål i forvaltningen.

Det bemærkes imidlertid, at vejledningen ikke indeholder retningslinjer for behandling af tilladelser, herunder især udledningstilladelser. De eksisterende vejledninger på dette område er ikke blevet opdateret i forbindelse med nærværende vejledning, hvilket skaber en mangel i det samlede administrationsgrundlag. Det anbefales, at der i den endelige udgave indarbejdes eller henvises til eksisterende og ajourførte retningslinjer for tilladelser.

Der savnes endvidere en beskrivelse af, hvorvidt kommunerne i deres udpegninger skal inddrage viden om fremtidige klimaforandringer. For at sikre en robust og fremtidssikret planlægning bør dette fremgå eksplicit af vejledningen, herunder med henvisning til relevante

klimascenarier og datagrundlag. Dette bør tydeliggøres, herunder specificeres om det er en KAN- eller Skal opgave.

HOFOR foreslår, at vejledningen suppleres med en illustration af et kloakopland, der viser tilhørende muligheder for grundvandssænkende foranstaltninger, med henblik på at understøtte forståelsen og den praktiske anvendelse af vejledningens anbefalinger.

Endelig vil HOFOR opfordre til, at der indsættes en beskrivelse af, hvordan områder, der overskrider kommunegrænser, skal håndteres. Dette gælder både i forhold til kommuner indenfor samme forsyningsselskab samt for kommuner som er tilknyttet forskellige forsyningsselskaber.

HOFOR har i samarbejde med Aarhus Vand afdækket en række fælles opmærksomhedspunkter herunder specielt:

- Det vurderes som positivt, at vejledningen tilrettelægger en pilotperiode, idet dette giver mulighed for at afprøve, evaluere og tilpasse metoder og samarbejdsformer, før de implementeres fuldt ud.
- Det er vanskeligt at adskille vandfraktionerne (regnvand, terrænnært grundvand, vandløbsvand, havvand), så det foreslås, at definitionen af terrænnært grundvand bliver uddybet samt at illustrationen på side 7 i højere grad afspejler definitionen af terrænnært grundvand, alternativt bør figuren udgå.

Specifikke bemærkninger

Til Afsnit 4.2

Vedr. Kommunalbestyrelsens fastlæggelse af områder i spildevandsplanen.

HOFOR anbefaler, at der indsættes en beskrivelse af, hvordan områder, der overskrider kommunegrænser, skal håndteres.

Vedrørende klimanormal bemærkes, at DMI's seneste referenceperiode (klimanormal) dækker perioden 1991-2020. Det vurderes hensigtsmæssigt, at denne klimanormal lægges til grund ved fastlæggelse af områder med terrænnært grundvand, således at vurderingerne baseres på den nyeste og mest retvisende referenceperiode.

Til Afsnit 4.2.2.

På side 12 i beskrivelsen af Trin 1 mangler ordet "grundvand" efter terrænnært.

Vi bemærker, at det på side 13 fremgår, at værktøjet KAMP anvendes til fastlæggelse af områder, hvor det estimerede skadesomfang beregnes på grundlag af den offentlige bygningsværdi. Vi gør opmærksom på, at anvendelsen af offentlige bygningsværdier som grundlag for udpegningen kan give en systematisk skævvridning mellem dyrere og billigere bygninger. Dette kan medføre, at prioriteringen af indsatsområder ikke afspejler det reelle

risikobillede, hvilket kan stride mod principperne om proportionalitet og ligebehandling i forvaltningen. Problemstillingen fremgår også af teksten til figur 3.

På side 14 i beskrivelsen af Trin 2 mangler ordet "vand" efter grund.

Til afsnit 4.2.7.1 Påbud og omkoblinger

HOFOR henstiller til, at bekendtgørelse samt vejledning til brug for beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed udarbejdes snarest.

Med venlig hilsen

Anna Fuchs
Teamleder

19/8-2025

Høringssvar til udkast til vejledning om kommunernes planlægning for terrænnært grundvand

Overordnede bemærkninger

Det er vores vurdering, at vejledningen på flere punkter har behov for præcisering for at undgå misforståelser og sikre en korrekt faglig anvendelse:

- Definitionen og operationaliseringen af terrænnært grundvand risikerer at fremstå for snæver, når det angives, at grundvandsstand under 1 meter fra terræn er "terrænnært". Formuleringen kan læses, som om vejledningen alene omfatter grundvand tættere end 1 meter fra terræn, hvilket ikke er tilfældet. Grundvand dybere end 1 meter kan ligeledes skabe væsentlige problemer i urbane områder.
- Flere steder henvises der til GEUS' Nationale Hydrologiske Model. Vi anbefaler, at modellen konsekvent benævnes Den Nationale Hydrologiske Model.
- Afsnit, hvor der redegøres for usikkerheder og fejlværdier i HIP-data, er uklart og til dels misvisende. De såkaldte "middelfejl" og markeringer med prikker bør beskrives mere præcist, så læseren forstår, at der er tale om dokumentation af kalibreringsresultatet – og at disse ikke kan tages som et direkte mål for modelpræcision.
- Screening og scenarieberegninger anbefales i udkastet primært udført i KAMP. Vi finder det væsentligt at fremhæve, at HIP bør anvendes i screeningsprocessen, da HIP giver adgang til variationen mellem forskellige scenarier (RCP4.5 og RCP8.5) samt til visualisering af usikkerheder. Dette er centralt for at understøtte kommunernes faglige vurderinger. Ud over klimafremskrivninger af dybden til terrænnært grundvand indeholder HIP også data tilknyttet klimafremskrivninger for vandføring i alle danske vandløb. Det anbefales at inddrage disse i screeningen, som indikator for øget pres på afdræning af terrænnært grundvand.

GEUS
De Nationale Geologiske
Undersøgelser for Danmark
og Grønland
Øster Voldgade 10
1350 København K

Tlf. 38 14 20 00

CVR-nr. 55 14 50 16
EAN-nr. 5798009814814

geus@geus.dk
www.geus.dk

*GEUS er en forsknings-
og rådgivningsinstitution
i Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet*

- Lokale input bør primært bestå i indsamling og indberetning af pejledata for dybden til grundvandet. Lokale pejledata vil kunne bruges til at supplere og kvalificere det nationale datagrundlag. Indberetningen til Jupiter bidrager til at øge kvaliteten af fremtidige opdateringer af Den Nationale Hydrologiske Model og de relevante datasæt i HIP og KAMP. Lokale modeller kan i nogle tilfælde supplere, fx hvis de tilgængelige pejledata og nationale datasæt viser sig utilstrækkelige til at belyse specifikke forhold eller hvor der er behov for beregninger af specifikke scenarier.

Specifikke kommentarer

Ud over ovenstående generelle bemærkninger henviser vi til vores samlede kommentarliste i bilag 1. Her fremgår præciseringer og forslag til ændringer vedrørende:

- Definitionen af terrænnært grundvand
- Korrekt benævnelse af Den Nationale Hydrologiske Model
- Forskellen på 10 m og 100 m datasæt
- Brugen af HIP frem for KAMP til screeningsformål
- Beskrivelsen af usikkerheder og fejlværdier i HIP
- Behovet for løbende indberetning af pejledata til Jupiter

Afslutning

Vi anbefaler samlet set, at vejledningen justeres med henblik på at sikre faglig præcision i beskrivelserne af begreber og data. Det er afgørende, at kommunerne har en klar og korrekt vejledning at arbejde ud fra, da dette område endnu ikke er præget af praksis. Vi vil især fremhæve betydningen af at tydeliggøre, at lokale pejledata er det vigtigste bidrag fra kommunerne for at kvalificere og på sigt forbedre det nationale datagrundlag.

Bilag 1: Samlede kommentarer til udkastet

Side	Emne	Kommentar
side 7, sidste afsnit under figuren	Definition af terrænnært grundvand	Formuleringen bør præciseres. Som teksten står nu, kan det misforstås, som om vejledningen kun gælder, når grundvandsstanden er under 1 meter fra terræn. I praksis kan også grundvand dybere end 1 meter skabe væsentlige problemer, især i byområder. I HIP anvendes eksempelvis alle

		indtag inden for 10 meter under terræn som indikator for det øverste grundvandsspejl.
side 8, afsnit 3 om "Nationale data" samt side 11, øverst	Betegnelse for modellen	Det bør præciseres, at der er tale om Den Nationale Hydrologiske Model. Modellen udvikles og vedligeholdes af GEUS, men bør omtales konsekvent med den officielle betegnelse.
side 13, første afsnit under figur	Screening	Det er misvisende at omtale værdierne som "minimumsdybder". Der er tale om de mest sandsynlige dybder i en given referenceperiode, baseret på HIP-data.
side 14, tekst til figur 3	10 m vs. 100 m data	10 m datasættet i HIP er ikke bare nedskaleret fra et 100 m grid, men det er dannet via maskinlæring baseret på bl.a. 100 m beregningerne fra Den Nationale Hydrologiske Model. Usikkerheden på 10 m datasættet bør beskrives mere præcist, da den ikke kan angives som en entydig absolut fejl $\leq 1,2$ m.
side 14, øverst i første afsnit "Trin 2"	Scenarieberegninger	<p>Det anbefales at screening udføres i HIP, da variationen indenfor og mellem scenarier (fx RCP4.5 og RCP8.5) er væsentlig. HIP giver desuden mulighed for at visualisere usikkerheder og variationer i resultaterne, hvilket kan understøtte en mere robust vurdering.</p> <p>Ud over klimafremskrivninger af dybden til terrænnært grundvand indeholder HIP også data tilknyttet klimafremskrivninger for vandføring i alle danske vandløb. For nogle områder vil ses en begrænset stigning i grundvandsspejlet, samtidig med at vandføringen i vandløbene stiger markant. Dette indikerer en større usikkerhed på</p>

		fremskrivningerne af grundvandsstanden, da modellen ikke kender det konkrete lokale drænniveau og -kapacitet. Det anbefales derfor at se samlet på ændringer i terrænnært grundvand og lokal vandføring.
side 16, første afsnit "Trin 3"	Middelfejl og præcision	Det bør præciseres, at HIP-data ikke viser præcisionen af 10 m grid direkte. De pågældende værdier er vist som dokumentation for modelkalibreringen og afspejler forskellen mellem modelberegninger i 100 m grid og indberettet pejling for en given periode. Fejlværdien (ME) afhænger af datakvalitet, usikkerhed i pejlinger, modelkvalitet og lokal geologi. Det er derfor ikke et direkte mål for modelpræcision ift. den faktiske dybde til grundvandsspejlet.
side 16, andet afsnit samt side 17, første afsnit	Prikker og realtidsdata	Prikkerne på kortene viser, hvilke data der var til rådighed under kalibreringen, og bør ikke tolkes som en direkte indikation af modelpræcision. Det bør i stedet fremhæves, at realtidsfanen i HIP giver et bedre grundlag for vurdering, da den viser nationale pejledata sammen med modelresultater. Det er desuden væsentligt, at lokale pejledata løbende indberettes til Jupiter, så datasættene forbedres.

HØRINGSSVAR

HØRINGSSVAR TIL VEJLEDNINGEN OM TERRÆNNÆRT GRUNDVAND

j.nr. 2025-21110

Til: Karina Iwang-Hansen, Center for Klimatilpasning

Fra: Ulrik Ryssel Albertsen, Foreningen af rådgivende Ingeniører

Høringssvar til vejledningen om terrænnært grundvand

Opsummering

Vejledningen bør være tydeligere og mere operationel for kommuner og forsyninger.

FRI anbefaler:

- Klare definitioner og ansvar for dokumentation.
- Brug af lokale data og funktionelle vurderinger.
- Flere kriterier for udpegning – ikke kun samfundsøkonomi.
- Konkrete eksempler og realistiske fremtidsscenarier.

Formålet er at sikre, at klimatilpasning er fagligt funderet og økonomisk realiserbar.

Høringssvar fra FRI – vedr. vejledning om terrænnært grundvand

FRI takker for muligheden for at afgive høringssvar til vejledningen om terrænnært grundvand. Vi ser positivt på, at der udarbejdes en vejledning, som kan understøtte kommunernes planlægning og klimatilpasning. Samtidig finder vi det afgørende, at vejledningen er operationel, tydelig og understøtter en faglig og økonomisk bæredygtig indsats. Vi har følgende bemærkninger:

1. Retlig status og fortolkning

Vejledningen er ikke bindende, og der findes endnu ikke praksis. Det skaber usikkerhed i kommunernes planlægning og i samarbejdet med forsyningsselskaber.

FRI anbefaler, at vejledningen indeholder forslag til, hvordan kommuner kan dokumentere og begrunde deres fortolkning, indtil praksis er udviklet.

2. Afgrænsning af fare for oversvømmelse

Det fremgår ikke klart, om fare skal dokumenteres med faktiske skader eller om modelberegninger er tilstrækkelige.

FRI anbefaler, at vejledningen præciserer, hvilke typer dokumentation der kan anvendes – fx historiske hændelser, borgerhenvendelser og modelscenarier.

3. Definition af terrænnært grundvand

Definitionen (<1 meter under terræn) er for snæver og tager ikke højde for lokal byggeskik og dybden af sårbare konstruktioner.

FRI foreslår, at definitionen suppleres med en vurdering af funktionel påvirkning og lokal kontekst.

4. Grænseflade til hav, vandløb og søer

Det er uklart, hvem der skal redegøre for årsager til grundvandsstigning – kommune eller forsyning.

FRI anbefaler, at vejledningen præciserer ansvarsfordelingen og angiver kriterier og eksempler på afgrænsning. Der bør også tages højde for fremtidige stigninger og deres kilde (fx havvand), så forsyningerne kan planlægge investeringer og drift. Vejledningen bør indeholde løsningsforslag, fx overdragelse af drænledninger til pumpelaug.

5. Status og kommunikation af undersøgelsesområder

Begrebet "undersøgelsesområde" er uklart.

FRI anbefaler, at vejledningen tydeliggør, hvordan sådanne områder skal fremgå af spildevandsplanen og kommunikeres til borgere og interessenter.

6. Vægtning af nationale vs. lokale data

Det er uklart, hvordan lokale data skal vægtes i forhold til nationale data.

FRI anbefaler, at vejledningen understreger, at nationale data (KAMP/HIP) udgør et minimumsgrundlag, og at kommuner bør anvende lokale data, når disse er mere retvisende.

7. Øvrige kriterier for udpegning

Vejledningen nævner kun samfundsøkonomi som kriterium.

FRI anbefaler, at vejledningen indeholder en bredere liste af kriterier – fx risiko for sætningsskader, mobilisering af forurening, udledningstilladelser – som kommunerne skal vurdere, inden forsyninger pålægges at udarbejde business cases.

8. Eksempler på udpegning

Der mangler konkrete eksempler, hvilket skaber usikkerhed.

FRI anbefaler, at vejledningen indeholder illustrative eksempler på udpegning og prioritering – herunder hvordan forskellige forhold som havvand, forurening og kloakering kan indgå.

9. Datagrundlag for fremtidige grundvandsstigninger

HIP-data undervurderer stigninger i lavtliggende kystområder, da modellen forudsætter udbredt pumpning.

FRI anbefaler, at reference-scenarier afspejler realistiske dræningsforhold og ikke forudsætter teknologisk løsning, som ikke nødvendigvis er planlagt eller finansieret.

FRI står til rådighed for dialog og bidrager gerne med faglig viden og erfaring fra rådgivende ingeniørvirksomheder, der arbejder med klimatilpasning og grundvandsproblematikker i praksis.

Med venlig hilsen

Ulrik Ryssel Albertsen
Erhvervspolitisk Chef
Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Modtager: Miljøstyrelsen

Afsender: Fors A/S

KS af/dato: kfa/01.08.2025

Version: 1

Høringssvar vedr. udkast til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand

Miljøstyrelsen har igangsat høringen af tillæg til spildevandsvejledningen i forbindelse med ændringer i spildevandsbekendtgørelsen og vandsektorloven.

Hermed fremsendes Fors A/S' (herefter Fors) bemærkninger til forslaget. Der fremsendes én samlet kommentering for alle de forsyningsselskaber, der administreres af Fors A/S.

Kommenteringen er udarbejdet som henvisninger til materialet modtaget d. 4. juli 2025.

Overordnet set er det bekymrende, at det ansvarlige ministerium og styrelse i vejledningen beskriver, at alle andre parter ukontrolleret kan lede forurenede terrænnært grundvand til recipient og dermed til det allerede belastede vandmiljø.

På side 5 i udkast til vejledningen står følgende:

"De nye regler afgrænser, at det udelukkende er det terrænnære grundvand, der håndteres af spildevandsforsyningsselskaberne og afledes via selskabernes spildevandsanlæg og ledningsnet, der betragtes som spildevand. Det vil sige at det terrænnære grundvand der ikke håndteres af spildevandsforsyningsselskaber, og som fx afledes via dræn stadig vil skulle håndteres efter vandløbslovens regulering som hidtil."

Det er yderst problematisk, at det ikke er kvaliteten, der afgør om det terrænnære grundvand er spildevand, men i stedet hvem der skal håndtere det terrænnære grundvand. Dette medfører at samme kvalitet vand skal renses før udledning til recipient, hvis det håndteres af et spildevandsselskab og ikke skal renses, hvis det håndteres af alle andre.

Altså at højtstående grundvand anses som spildevand, hvis det skal håndteres af spildevandsselskabet, men anses som rent og må udledes uden rensning til recipient, hvis det håndteres af alle andre.

Dette medfører, at der ikke er lighed for loven, og dermed at forurenede terrænnært grundvand potentielt kan ledes urensset til vandmiljøet, ligesom forurenede drænvand fra landbrugsarealer i dag ukontrolleret kan udledes til vandmiljøet uden en udledningstilladelse.

På side 8 i udkast til vejledningen står følgende:

Terrænnært grundvand som står tæt på terræn i visse områder inden for de kloakerede områder vil have en forureningskarakter, fordi den terrænnære del af jordbunden kan indeholde forurenede stoffer fra aktiviteter på overfladen. Det terrænnære grundvand i disse områder kan derfor sidestilles med tag- og overfladevand (regnvand), som er en særlig kategori af spildevand. Sammensætningen af terrænnært grundvand fraviger derfor ikke væsentligt fra det vand, som er direkte omfattet af definitionen af spildevand i spildevandsbekendtgørelsen, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 og 3

Det bemærkes her, at terrænnært grundvand må anses som forurenede fordi den terrænnære del af jordbunden kan indeholde forurenende stoffer. Det er derfor uforståeligt, at alle parter med undtagelse af spildevandsselskaberne ukontrolleret kan lede spildevand til recipient og dermed til vandmiljøet.

Høringssvar til Udkast til vejledning vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand

s. 4

"De nye regler i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen omhandler kommunalbestyrelsens forpligtelser som følger heraf, som ansvarlig myndighed for planlægningen ift. terrænnært grundvand. Kommunalbestyrelsen skal således i spildevandsplanen fastlægge områder inden for eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand (regnvand), hvor terrænnært grundvand medfører en fare for oversvømmelse af infrastruktur og bygninger eller for utilsigtet indsivning i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaberne. Kommunalbestyrelsernes forpligtelse er afgrænset på den måde, at kommunalbestyrelserne kun må fastlægge områder i spildevandsplanen inden for områder, hvor der allerede er kloakeret eller planlægges kloakeret for tag- og overfladevand"

Der er eksempler, hvor meget store mængder terrænnært grundvand drænes fra ukloakerede områder ind i forsyningens systemer.

Det er vigtigt, at kommunerne/forsyningerne også må håndtere terrænnært grundvand, som fra ukloakerede områder som fx parker, tilløber forsyningens hovedspildevandsledninger og som "øger belastningen på renseanlæggene og kan føre til tekniske og miljømæssige problemer såsom øget risiko for overløb til recipienter pga. kapacitetsudfordringer, forhøjede merudgifter f.eks. i form af højere energiforbrug på renseanlæggene mv."

s. 5

"De nye regler afgrænser, at det udelukkende er det terrænnære grundvand, der håndteres af spildevandsforsyningsselskaberne og afledes via selskabernes spildevandsanlæg og ledningsnet, der betragtes som spildevand. Det vil sige at det terrænnære grundvand der ikke håndteres af spildevandsforsyningsselskaber, og som fx afledes via dræn stadig vil skulle håndteres efter vandløbslovens regulering som hidtil."

I vejledningen ser der ikke ud til at stå nogen steder, at en del af en samfundsøkonomisk fornuftig løsning på det terrænnære grundvand kan være, at det via forsyningens anlæg ledes til lokal recipient/vandløb (efter behørig rensning lokalt og med udledningstilladelse).

Dette bør fremgå helt klart, da kommunerne ellers kan misforstå dette og tro, at grundvandet skal ledes helt til de store rensningsanlæg langt væk via lange rør, hvilket vil være meget dyrt for borgerne, belaste rensningsanlæggene og dermed være imod formålet med ordningen.

Det kan også betyde, at byerne går glip af en vigtig klimaressource til biodiversitet og nedkøling af byer fx. Dette har jeg skrevet om med Ida Auken her: <https://byrummonitor.dk/Debat/art7670198/Stigende-grundvand-er-en-bombe-under-vores-byer>

s. 12:

Ang. **"4.2.2. Miljøstyrelsens vejledning til kommunernes fastlæggelsesproces af områder – trin for trin"**

Det bør her fremgå, at kommunerne også kan udvælge projekter, som har som primært formål at undgå indsigning af terrænnært grundvand, da dette også er et formål, jf. definitionen: **"Uønsket indsigning (af terrænnært grundvand i spildevandsanlæg tilhørende spildevandsforsyningsselskaber): I praksis benævnes uønsket vand eller indsigning også for uvedkommende vand. Denne utilsigtede vandtilstrømning øger belastningen på renseanlæggene og kan føre til tekniske og miljømæssige problemer såsom øget risiko for overløb til recipienter pga. kapacitetsudfordringer, forhøjede merudgifter f.eks. i form af højere energiforbrug på renseanlæggene mv."**

Venlig hilsen

Anders Jørn Jensen
Centerleder

ag21.andersj@gmail.com
[+45 22555303](tel:+4522555303)

Miljøpunkt Nørrebro
miljoe-noerrebro.dk
Korsgade 16, 2200 Nørrebro

CVR. nr. 27136346 Bank: Merkur 8401 - 0004238822

Til: Hovedpostkasse (mst@mst.dk)
Cc: Karina Iwang-Hansen (kaiwa@mst.dk)
Fra: dpe02@helsingor.dk (dpe02@helsingor.dk)
Titel: J.nr. 2025-21110 - Høringssvar til vejledning til ændring af spildevandsbekendtgørelsen
Sendt: 15-08-2025 11:10

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Helsingør Kommune har følgende bemærkninger til udkast til tillæg til spildevandsvejledningen vedr. kommunernes planlægning for terrænnært grundvand:

1. Det er ikke klart, hvad der skal være gennemført inden fristen den 1. juli 2027.
Skal kommunen have udpeget områder, hvor terrænnært grundvand kan udgøre et problem for bygninger, infrastruktur og forsyningsledninger, samt lavet et tillæg til spildevandplanen med disse udpegninger? Eller skal spildevandsforsyningsselskabet også have regnet på samfundsøkonomi i de udpegede områder, samt lave et tillæg til spildevandplanen med en evt. justering af områder, hvor der skal foretages indsats mod terrænnært grundvand?
2. Der står på side 8 at terrænnært grundvand kan sidestilles med tag-og overfladevand. Vil det betyde, at der skal stilles krav om rensning af vandet inden afledning?
3. Der står på side 24 at anlæg, der afleder det terrænnære grundvand, vi blive en del af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg og ledningsnet.
Det kunne være gavnligt med en uddybelse af dette. Vil det fx betyde, at et dræn bliver en del af spildevandsforsyningsselskabets ledningsnet, hvis selskabet udleder terrænnært grundvand til drænet.

Venlig hilsen

Dorthe Pedersen

Biolog

Natur og Vand

Center for By, Land og Vand
Stengade 59
3000 Helsingør
Direkte: +45 49 28 25 85
E-mail: dpe02@helsingor.dk
Web: www.helsingor.dk

[Din henvendelse kan blive offentligt tilgængelig, læs her hvordan vi behandler dine personoplysninger, samt kontaktoplysninger på vores databeskyttelsesrådgiver](#)

Vælger du at besvare via denne mail, beder vi dig være opmærksom på, at mailen ikke indeholder dine eller andres fortrolige/følsomme personoplysninger, som fx CPR, helbredsoplysninger eller lignende.

[Skriv sikkert til Helsingør Kommune via helsingor.dk/digitalpost](https://helsingor.dk/digitalpost)

Hvis du ved en fejltagelse modtager e-mailen, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svar-funktionen. Samtidig beder vi dig slette e-mailen i dit system uden at videresende eller kopiere den.

På helsingor.dk/databeskyttelse finder du oplysninger om, hvordan kommunen behandler personoplysninger samt kontaktoplysninger på vores databeskyttelsesrådgiver.

mst@mst.dk
cc. til kaiwa@mst.dk

j.nr. 2025-21110

KL høringssvar på ” Høring over udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand”

KL takker for dette udkast til vejledning og finder, at den på mange områder vil hjælpe kommunerne i deres arbejde med udpegning af områder i risiko for oversvømmelse af terrænnært grundvand.

KL vil igen takke for denne nye mulighed for at understøtte en indsats mod generne fra det terrænnære grundvand.

KL har først generelle bemærkninger, og dernæst følger tekstnære bemærkninger.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling.

Generelle bemærkninger til vejledningen

KL vil gentage de bemærkninger vi gav til bekendtgørelsen, at vi finder det vigtigt, at man i tilgangen til udpegningen først og fremmest forholder sig til de faktiske fysiske forhold. Vejledningen følger op på bekendtgørelsens krav om, at der stilles faste krav til kommunernes brug af bestemte data, som stilles til rådighed fra staten (KAMP/HIP). Vi mener fortsat, at virkeligheden bør gå forud for modelberegninger. Samtidig vil vi gerne kvittere for, at vejledningen tilsiger en samlet vurdering, når kommunen har set på KAMP/HIP og egne data. Rækkefølgen kunne være anderledes.

I samme åndedrag vil vi anmode om, at Miljøstyrelsen hurtigst muligt ændrer grundlaget for KAMP-skadesberegningerne fra vurderingspriser, som giver en social skæv vægtning, til enhedspriser som udgangspunkt for udpegningen.

Vi takker for den vejledning, der gives i benævnelse af områder, der udpeges, men endnu ikke er vurderet af spildevandsselskaberne. At det anbefales at bruge betegnelsen ”undersøgelsesområde”, er en stor hjælp.

Dato: 21. august 2025

Sags ID: SAG-2025-02979
Dok. ID: 3608975

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Specifikke bemærkninger

Kapitel 3., punkt a:

En nærmere definition af terrænnært grundvand er ønsket. F.eks. kan en mættet jordmatrice føre til stillestående vand på terræn eller store overfladeafstrømninger under en nedbørshændelse. I dette tilfælde er det tilstedeværelsen af det terrænnære "grundvand", der er med til at forårsage oversvømmelsen, som ikke vil kunne have fundet sted foruden. Vi foreslår derfor en definition som i [1], hvor det er mere tydeligt, hvad der menes med terrænnært grundvand. Fra denne figur kan myndigheden forholde sig til, hvad der skal afsøges for at bestemme, om det er det terrænnære grundvand, der er oversvømmelseskilden.

[1] "Måling af det terrænnære grundvand". GEUS. Jacob Kidmose og Hans Jørgen Henriksen, Februar 2022, Figur 1, s. 2. URL: [Måling af det terrænnære grundvand, 2022](#)

Kap 4.2.1 om data

Det er glædeligt, at det nu tydeligt fremgår, at vurderinger skal tage afsæt i KAMP/HIP, og man skal supplere med lokale data i en samlet vurdering.

Vi finder, at vejledningen kunne bruge mere plads og ord på at tydeliggøre sammenhængen mellem havvand og terrænnært grundvand som et relevant perspektiv for den planlægning og de investeringer vejledningen, skal understøtte. Både grundvandsmagasinerne og det terrænnære grundvand vil i fremtiden blive påvirket af havvandstigning, og det er derfor en sammenhæng, som kystkommuner og spildevandsselskaber skal være opmærksomme på, så investeringer i spildevandssystemet relateret til terrænnært grundvand tager højde for dette. Eksempelvis skriver Transportministeriet i forundersøgelsen af en stormflodsplan for hovedstadsområdet at der arbejdes med en havvandsstigning på 0,6 m i 2075 og 1,23 m i 2125 (DVR90), hvilket vil påvirke det terrænnære grundvand i de lavtliggende dele af hovedstadsområdet.

I vejledningens side 4 og 5 fremgår det at: "*Oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand), er ikke omfattet af begrebet terrænnært grundvand, da disse vandstrømme udgøres af overfladevand. I det omfang det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse er forårsaget af **indsivende havvand**, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand.*"

Det bør tydeliggøres, hvad der menes med oversvømmelse fra indsivende havvand. Er det oversvømmelse med havvand på terræn og/eller er det bidraget til et stigende grundvandsspejl som følge af høj havvandstand og en hydraulisk kontakt mellem grundvandsmagasin og havniveau? Og i forlængelse heraf beskriver, at denne detaljerede hydrauliske vurdering foretages af spildevandsselskabet når de begynder at se på det udpegede område.

4.2.2 brug af KAMP side 14.

Det er svært at forstå brugen af fremtidens ændringer i vandspejlet. Man kan sige, at når vandspejlet er meget tæt på overflade, 0-0,5 m.u.t, vil

Dato: 21. august 2025

Sags ID: SAG-2025-02979

Dok. ID: 3608975

E-mail: LAKA@kl.dk

Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 4

ændringer være ret ligegyldige, da der allerede nu er et problem. Kunne det formuleres, at brugen af figur 3 er rettet mod områder, hvor grundvandet i dag står så dybt, at det ikke er et aktuelt problem, men ved stigninger som beskrevet i tabellen på side 14, kan man vurdere om det fremover bliver et problem. Og desuden advare om at fremskrivninger af grundvandsstanden er meget usikre.

I vejledningen nævnes det, at terrænnært grundvand i praksis defineres som grundvand, der står højere end 1 meter under terræn. Den praksis kan vi ikke genkende. Vi vurderer, at grundvand, der ligger dybere end 1 m.u.t. også kan betragtes som terrænnært grundvand, og vil kunne udgøre en lige så stor fare/gene for bygninger og infrastruktur. Mange kældre har en bundkote, der er dybere end 1 m.u.t, hvilket gør dem sårbare for terrænnært grundvand, der befinder sig eksempelvis 2-3 m.u.t.

Det er ligeledes uhensigtsmæssigt, at de "lag" i KAMP og HIP, som Ministeriet henviser til, tager udgangspunkt i, at det først er et problem, når grundvandet når op til 1 m.u.t. Kommunerne får stor hjælp af de nye temakort i KAMP og KI ønsker derfor, at der kommer tilsvarende kort for flere dybder.

Vejledningen fokuserer på områder udvalgt pba. bygninger. Forhold omkring fare for oversvømmelse af infrastruktur er ikke beskrevet. Vejledningen bør indeholde et afsnit, som henleder opmærksomheden på at både infrastruktur og indsivende vand i spildevandssystemet kan være begrundelse for udpegningen, hvis der eksisterer lokal viden om disse forhold.

3 trins-modellens rækkefølge kunne måske overvejes. At undersøge præcisionen af grundvandsniveau i **Trin 3** vil jo normalt være det første skridt i processen før, at man begiver sig ud i yderligere anvendelse af beregnede data fra HIP og de afledte analyser fra KAMP.

Da der er tale om en vejledning med det formål at udvælge nogle områder fremfor andre, så vurderer KL, at denne del af vejledningen udestår. Det er givet, at nogle områder vælges fra ud fra bekendtgørelsens bestemmelser, men set i sammenhæng med den hensigtsbeskrivelse, der fremgår på side 20, kunne fravalgsprocessen med stor fordel beskrives yderligere.

Kapitel 4, afsnit 4.2.3

Det ville være en hjælp for kommunerne, hvis der af vejledningen var en liste med faktorer, der kunne tages i betragtning ift. områder, hvor det er utvivlsomt, at det ikke er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt (fx en minimumsbetragtning af antal bygninger, lokale miljøforhold, geologi...). Det er i øjeblikket meget uklart, hvad den formulering kan dække over.

Diverse

Gælder der samme krav om afrapportering til Plandata.dk, som for kloakoplande i spildevandsplanen? Der er udfordringer ift. tekniske

Dato: 21. august 2025

Sags ID: SAG-2025-02979
Dok. ID: 3608975

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

muligheder, når lag ikke kan overlappe (det udpegede område kan ikke vises over den polygon de angiver spildevandsoplandet).

I hvilken grad skal øvrige myndighedsforhold tages i betragtning ifm. udpegningen (jordforurening, risiko for sætningsskader...) er det eksempelvis de faktorer, der er nævnt ovenfor i kap. 4 afsnit 4.2.3?

Afslutning

Vi takker for, at vejledningen er tydelig omkring den specifikke opgave, kommunerne skal løse. Det giver anledning til at efterspørge, en vejledning til bekendtgørelsen om ændringer i reglerne for vandindvinding.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund. Chefkonsulent.

Dato: 21. august 2025

Sags ID: SAG-2025-02979
Dok. ID: 3608975

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Kondensat af Krügers kommentarer til Miljøstyrelsens udkast til vejledning om kommunal planlægning i forhold til terrænnært grundvand

Denne sammenfatning opsummerer Krügers bemærkninger til Miljøstyrelsens udkast til vejledning vedrørende kommunernes planlægning i relation til terrænnært grundvand. Kommentarerne vedrører primært den beskrevne teknisk-faglige metode og omfatter desuden forslag til præcisering og klargøring af udvalgte formuleringer og tekstafsnit.

Datagrundlag: Behov for lokalt forankret udgangspunkt

Vejledningen anfører, at formålet med de beskrevne krav og samarbejdsmodeller er at sikre "gennemsigthed, ensartethed og faglig kvalitet" i kommunernes arbejde med at identificere områder, der er i risiko for oversvømmelse fra terrænnært grundvand.

Vi vurderer dog, at den skitserede metode i sin nuværende form ikke sikrer den bedst mulige faglige kvalitet. Det er problematisk, at den foreslåede tilgang tager udgangspunkt i nationale data, som efterfølgende kan suppleres med lokale data. Der bør skelnes mellem måledata og modelresultater – hvor måledata bør tillægges størst faglig vægt. Lokalkendskab og dokumenterede hændelser bør anvendes som primært grundlag for analysen – ikke som et efterfølgende supplement.

Nationale modelkort kan afvige betydeligt fra lokale forhold, særligt i byområder, hvor der ofte findes både måledata og lokal modellering af høj kvalitet og detaljeringsgrad.

Derudover forventes det, at HIP- og KAMP-data anvendes, men der er væsentlige forskelle i opløsning og indhold mellem forskellige korttyper. Det bør præciseres, hvilke data og versioner der anses for egnede, da selv HIP's egne kort kan variere betydeligt mellem modeller.

I slutningen af Trin 3 nævner vejledningen, at kommunerne kan supplere med lokale skadesdata og stedsspecifik viden, da disse kilder må betragtes som det bedste tilgængelige datagrundlag. Dette rejser spørgsmålet: Hvorfor betragtes det mest pålidelige datagrundlag som et *supplement* i stedet for som fundamentet for udpegningen?

Forslag til alternativ metode (trinfølge)

En omvendt trinfølge kunne sikre bedre fagligt grundlag:

- Trin 1: Lokale måledata og borgerhenvendelser
- Trin 2: Lokal modellering
- Trin 3: Validering med nationale modeldata og evt. supplerende udpegning

Alternativt kan anvendes følgende fremgangsmåde for et givet område:

1. Indsamling af lokale/nationale pejledata og registrerede hændelser
2. Sammenligning mellem nationale modeller (10 m og 100 m) og samlede måledata

3. Kategorisering i:

- (A) God overensstemmelse
- (B) Ringe overensstemmelse
- (C) Mangelfuldt datagrundlag

4. For (A): Anvend model og data til udpegning. For (B): Brug målinger og evt. lokal model.

For (C): Identificér behov for yderligere undersøgelser.

5. Udtræk berørte bygninger/infrastruktur til omkostningsanalyse

Behov for præcisering af udvalgte formuleringer

Eksempel 1:

“Der må heller ikke fastlægges områder, hvor det utvivlsomt ikke vil være samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at forsyne området med grundvandssænkende foranstaltninger. Det kan fx være hvis bygningsmassen er geografisk spredt.”

Kommentar: Denne formulering indikerer, at det kun er tætbebyggede områder, der bør overvejes. Det bør præciseres.

Eksempel 2:

“I det omfang det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse er forårsaget af indsivende havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand.”

Kommentar: I praksis skyldes høj grundvandsstand ofte opstuvning ved stigende havvandstand snarere end egentlig indsivning.

Eksempel 3:

“Oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand), er ikke omfattet af begrebet terrænnært grundvand...”

Kommentar: Det er vigtigt at anerkende, at overfladevand (inkl. regnvand) gennem infiltration kan føre til grundvandsdannelse og efterfølgende grundvandsoversvømmelse. Det er vanskeligt i praksis at skelne klart mellem årsager, da processerne ofte optræder samtidigt og er indbyrdes forbundne.

Modelresultater og klimascenarier: Begrænset egnethed som planlægningsgrundlag

I Trin 2 lægger vejledningen op til at anvende nationale klimascenarier (RCP 8.5) som grundlag for udpegning. Det vurderer vi ikke er fagligt tilstrækkeligt til brug i myndighedsplanlægning.

Modelresultater, der i dag ligger mere end 1 meter fra målt grundvandsspejl, bør ikke fremskrives og anvendes til fremtidige vurderinger. Lokale forhold – som dræning, byudvikling, indvinding og jordbund – spiller ofte en større rolle end klimaforandringer.

Der er betydelig usikkerhed forbundet med brugen af klimascenarier på lokal skala, og deres anvendelse risikerer at føre til forkerte prioriteringer. Derfor anbefaler vi:

- Udpegning bør baseres på historiske og aktuelle måledata, dokumenterede hændelser og lokal viden.

- Klimascenarier og fremskrivninger bør kun anvendes, hvor der allerede er dokumenterede problemer i dag.
- Klimamodeller bør kun betragtes som “supplerende” – ikke som grundlag for myndighedsbeslutninger.

Høringssvar om høring over udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand

Resume

Københavns Kommune har modtaget høringsudkast til vejledning til ændringer af bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen) og tillæg til spildevandsvejledningen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand. Forvaltningen har en række opmærksomhedspunkter, som Ministeriet bør tage i betragtning til den endelige udformning af vejledningen til spildevandsbekendtgørelsen.

Sagsfremstilling

Hermed følger kommunens bemærkninger:

Vejledningen bør anerkende sammenhængen mellem havvand og terrænnært grundvand som et relevant perspektiv for den planlægning og de investeringer vejledningen skal understøtte. Både grundvandsmagasinerne og det terrænnære grundvand vil i fremtiden blive påvirket af havvandstigning, og det er derfor en sammenhæng, som kystkommuner og spildevandsselskaber skal være opmærksomme på, så investeringer i spildevandssystemet relateret til terrænnært grundvand tager højde for dette. I Transportministeriets forundersøgelse af en stormflodsplan for hovedstadsområdet arbejdes der med en havvandsstigning på 0,6 m i 2075 og 1,23 m i 2125 (DVR90), hvilket vil påvirke det terrænnære grundvand i de lavtliggende dele af hovedstadsområdet.

I vejledningens side 4 og 5 fremgår det at: *"Oversvømmelser fra kyst, vandløb og søer, og oversvømmelser fra tag- og overfladevand (regnvand), er ikke omfattet af begrebet terrænnært grundvand, da disse vandstrømme udgøres af overfladevand. I det omfang det er muligt at identificere, at faren for oversvømmelse er forårsaget af **indsivende***

15-08-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 15119

Dokumentnummer i F2
208911

Sagsnummer eDoc
2025-0219868

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

havvand, vil der heller ikke være tale om terrænnært grundvand." Det bør tydeliggøres, hvad der menes med oversvømmelse fra indsivende havvand. Er det oversvømmelse med havvand på terræn og/eller er det bidraget til et stigende grundvandsspejl som følge af høj havvandstand og en hydraulisk kontakt mellem grundvandsmagasin og havniveau?

Vejledningen beskriver at KAMP & HIP skal bruges, såfremt der ikke er lokale data tilgængeligt.

"Det følger af miljøbeskyttelsesloven, at der er bindende krav til fastlæggelsen af områder med terrænnært grundvand i spildevandsplanen, og det følger af spildevandsbekendtgørelsen at disse krav skal baseres på nationale data og modeller i KAMP og HIP og lokal data og viden, hvis kommunalbestyrelsen har sådanne oplysninger."

Der er risiko for en ikke retvisende værdisætning af skaderne ved anvendelse af KAMP, idet KAMP antager en skadesværdi som et estimat af værdien af de bygninger, som kan blive påvirket. HIP data om terrænnært grundvand, som KAMP anvender, har en usikkerhed på op til ca. 2 m. Da terrænnært grundvand defineres som mindre end 1 meter vil denne usikkerhed på op til ca. 2 m medføre, at der vil udpeges områder hvor der ikke er problemer, eller overses områder der har problemer med terrænnært grundvand. Derudover tager disse modeller ikke højde for eksisterende løsninger, som f.eks. omfangsdræn. Ligesom modellerne ikke tager højde for samspillet mellem byernes afvandingssystemer, især kloakker, men også vandløb, og det terrænnære grundvand. Der hvor der vises vedvarende problemer med terrænnært grundvand i dag, vil der sandsynligvis være etablerede omfangsdræn i forvejen.

Usikkerheden på grundvandsdybden sammen med en muligvis overestimeret skadesværdi, medfører sandsynligvis, at alle områder hvor der vises at være udfordringer med terrænnært grundvand, vil de efterfølgende samfundsøkonomiske beregninger sandsynligvis vise, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at lave projekter, endda til forventeligt høje priser, på trods af, at der i forvejen kan være eksisterende løsninger for beskyttelse af bygninger mod grundvand.

Kommunens udpegning af disse områder, på baggrund af HIP data, vil sandsynligvis medføre spild af ressourcer og penge, ved spildevandsforsyningsselskabernes efterfølgende validering og give kommunerne udfordringer med tilfredsstillende forklaringer til borgerne, især hvis dette ressourceforbrug relativt overstiger værdien af løsningerne, der kan blive udført til håndtering af terrænnært grundvand.

Den korte tidsfrist, mangel på erfaring med opgaven og potentielt ikke retvisende data på lokalt niveau, samt manglende hensyntagen til samspillet med byernes eksisterende afvanding, medfører en høj risiko for, at borgerne ikke vil opleve optimalt brug af samfundsressourcer, der opnår den ønskede effekt, som tilsigtet i de nye regler.

For at kommunerne kan udpege områder, uden at pålægge forsynings-selskaberne omkostninger til at undersøge områder, der potentielt har ingen problemer, vil det derfor være hensigtsmæssigt og nødvendigt, at tildele kommunerne tilstrækkelig tid og ressourcer til at få tilvejebragt den nødvendige dataindsamling, herunder fra forsyningsselskaberne, og udført konkrete vurderinger/analyser.

Der tages i vejledningen ikke højde for investeringen i eksisterende løsninger, der i forvejen bidrager til den kollektive løsning for udfordringer med terrænnært grundvand. Eksempelvis vil borgere med omfangsdrænen, der håndterer det terrænnære grundvand, fremover få en ekstra regning, når der kommer opkoblingspåbud til eventuelle kollektive løsninger, som de skal kobles på. Borgernes eksisterende løsninger burde regnes med i samfundsøkonomiske beregninger, idet de i dag bidrager til løsningen for håndtering af terrænnært grundvand. I denne forbindelse burde omfangsdrænen kortlægges, før det er muligt at udføre retvisende beregninger.

Vejledningen tager ikke i større omfang stilling til hvilke øvrige tilladelser der er påkrævet og grundlaget for disse tilladelser.

Specifikt kan det nævnes at det i relation til udledning sammen med eller parallelt til udledningen af tag- og overfladevand er væsentligt om det terrænnære grundvand er at betragte som almindeligt belastet tag- og overfladevand, spildevand eller "vandløbsvand". Det kan det få store konsekvenser hvis/når gældende udledningstilladelser skal revideres foranlediget af de ændringer det terrænnære grundvand medfører.

Eksisterende lovlige udledninger vil skulle opdateres, så de er i overensstemmelse med gældende lovgivning og praksis på området. Ansøgning om udledningstilladelse kræver i dag oftest detaljerede oplysninger om udledningen og påvirkningen af vandområderne, hvilket kan være både tidskrævende og forbundet med væsentlige omkostninger. Revision af udledningstilladelser kan ligeledes være forbundet med skærpede krav.

Tilsluttes terrænnært grundvand i stedet fælles- eller spildevandskloak er det ligeledes væsentligt at vurdere om ændringerne har væsentlig betydning for funktionen af og udledningen fra spildevandsrenseanlæg.

I vejledningen nævnes det, at terrænnært grundvand i praksis defineres som grundvand, der står højere end 1 meter under terræn. Københavns Kommune er ikke bekendt med denne praksis. Vi vurderer, at grundvand, der ligger dybere end 1 m.u.t. også kan betragtes som terrænnært grundvand, og vil kunne udgøre en lige så stor fare/gene for bygninger og infrastruktur. Mange kældre har en bundkote, der er dybere end 1 m.u.t., hvilket gør dem sårbare for terrænnært grundvand, der befinder

sig eksempelvis 2-3 m u.t. Hvis lovens formål er at beskytte bygninger og kritisk infrastruktur er det uhensigtsmæssigt at henvise til en praksis, som vil afskære mange bygninger fra udpegning og afværgetiltag.

Det er ligeledes uhensigtsmæssigt at de "lag" i KAMP og HIP, som Ministeriet henviser til, kun tager udgangspunkt i, at det først er et problem, når grundvandet når op til 1 m.u.t. Det betyder, at kommunerne ikke vil kunne gennemføre præcise udpegninger i områder med behov for afværgeløsninger til tørholdelse kældre og andre bygningskonstruktioner mm. med bundkote under 1 m u.t.

Til: Anette Thomsen (anett@mst.dk)
Cc: Karina Iwang-Hansen (kaiwa@mst.dk), mbj@ign.ku.dk (mbj@ign.ku.dk)
Fra: science@science.ku.dk (science@science.ku.dk)
Titel: Vedr. høring til vejledning af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand
Sendt: 08-08-2025 14:05
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til vejledning vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand - høringsversion.pdf;

Hej

SCIENCE har følgende kommentarer på ovennævnte høring vedr. vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand:

1. **Uvedkommende vand i kloakken kan ikke begrunde grundvandssænkning.** Utætte kloakledninger udgør en miljøbelastning og bør udbedres. Det er ikke miljømæssigt forsvarligt at håndtere dette problem gennem grundvandssænkning.
2. **Det sekundære grundvandsspejl fluktuerer naturligt mange steder i landet.** Bygninger med kældre står derfor ofte med vand omkring sig i vinterhalvåret, og mange kældre er naturligt fugtige. Spørgsmålet er, om man altid har krav på en tør kælder. Hvordan indgår denne vurdering i den samfundsøkonomiske analyse? Det kan næppe være en samfundsopgave at opgradere alle fugtige kældre til tørre kældre over spildevandstaksten.
3. **CO₂-belastningen ved anlæg og drift af grundvandssænkende foranstaltninger bør indgå i den samfundsøkonomiske beregning.** Begrænsning af CO₂-udledninger er den absolut vigtigste samfundsopgave i dag. Energiforbrug ved anlæg og drift af systemer til grundvandssænkning bør indgå ved godkendelse af anlæg, og der må skulle være et loft.
4. **Hvilke "oversvømmelser" refereres der til?** I vejledningen nævnes risikoen for "oversvømmelse" fra terrænnært grundvand som et argument for at indføre grundvandssænkning. Hvor veldokumenteret er dette fænomen i byområder? Ja, der kan stå vand på terræn i vinterhalvåret, men det er jo ikke en oversvømmelse. Hvilke data ligger bag?
5. **Vejledningen bør opfordre til en holistisk tilgang til klimatilpasning.** Tiltag mod terrænnært grundvand bør sammentænkes med løsninger til både øget nedbør og øget tørke. Naturbaserede tiltag (LAR-løsninger) bør integreres med drænsystemer, så nedsivning prioriteres over bortledning – eksempelvis via muldenrigole-systemer, som anvendes i Tyskland. Dermed opnås større robusthed over for både tørke og oversvømmelser, ligesom en drændybde for terrænnært grundvand sikres.
6. **LAR bør kunne kobles på drænledningen, og drænledningen bør kunne kobles på kloakken.** Det bør i forlængelse af punkt 5 også være tilladt at koble LAR-løsninger (nedsivning og fordampning) til drænsystemer for terrænnært grundvand, og at koble disse drænsystemer på kloakken, frem for at anlægge en ny 3. streng. LAR-løsningerne vil typisk sikre at hovedparten af vandet håndteres lokalt.
7. **Udledning til lokal recipient bør være tilladt og anbefalet** (efter evt. rensning og med udledningstilladelse). Dette bør fremgå helt klart, da kommunerne ellers kan misforstå dette og tro, at det terrænnære grundvand skal ledes helt til de store rensningsanlæg, hvilket vil være dyrt for borgerne, belaste rensningsanlæggene og betyde, at byerne går glip af en vigtig ressource til biodiversitet, nedkøling af byer mv.
8. **En 3. streng – forstået som et nyt rørsystem - bør være absolut sidste udvej.** Tætning af kloakker og kældre går forud, tillige med anlæg til nedsivning for fordampning koblet til lokal recipient eller kloakken.
9. **Forsyningsselskabernes gældsætning af borgerne bør vurderes samlet.** Lån til klimatilpasningsprojekter – i fremtiden nu også til grundvandssænkning – kan være fornuftige hver for sig, men den samlede økonomiske belastning for kommunens borgere kan blive betydelig. Særligt lavindkomstfamilier rammes af stigende vandafgifter. Der bør derfor være et loft for den samlede byrde. Det er også værd at bemærke at sænkning af terrænnært grundvand, lige som regnvand, bindes til vandforbruget, sådan at folk med store arealer betaler relativt lidt, mens folk med lille arealaftryk (etageboliger fx) betaler forholdsmæssigt meget. Den sociale retfærdighed skal med ind i billedet.

Mvh Jeanette

Jeanette Jørgensen
Sekretær

Københavns Universitet

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Fakultetsstaben
Bülowsvej 17, 1. sal, lokale H139
1870 Frederiksberg C

DIR + 45 35 33 20 00
jnil@science.ku.dk
science@science.ku.dk

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

[Sådan beskytter vi persondata](#)

SCIENCE
Career Horizons
Messe den 3. oktober 2025

Tilmeld din virksomhed

Fra: REKSTAB-Hoeringer_Indstillinger <Hoeringer_og_indstillinger@adm.ku.dk>

Sendt: 11. juli 2025 09:05

Til: SCI-science <science@science.ku.dk>

Emne: FW: Vedr. høring til vejledning af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand

Kære SCIENCE

Obs. her med vedhæftning.

Dbh Anna

Anna Weinkouff Amping
Studentermødthjælper

Københavns Universitet
Rektoratets Stab
Jura og forkontor
Krystalgade 25
1172 København K

reksek-studenter@adm.ku.dk
www.ku.dk

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

[Sådan beskytter vi persondata](#)

KVINDER
150 ÅR
● KU

From: REKSTAB-KU-mail <ku-mail@adm.ku.dk>

Sent: 7. juli 2025 06:54

To: REKSTAB-Hoeringer_Indstillinger <Hoeringer_og_indstillinger@adm.ku.dk>

Subject: VS: Vedr. høring til vejledning af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand

Fra: Anette Thomsen <anett@mst.dk>

Sendt: 4. juli 2025 14:39

Til: Statsministeriet <stm@stm.dk>; Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; udenrigsministeren@um.dk; Minister FM <minister@fm.dk>; DEP Indenrigs- og Sundhedsministeriet <sum@sum.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; um@kum.dk; Økonomiministeriet <oem@oem.dk>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; MIM - Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>; BM Postkasse <BM@bm.dk>; UVM - UVM IPOST <uvm@uvm.dk>; UIM Hovedpostkasse <uim@uim.dk>; Ministeriet for Grøn Trepert <mgtp@mgtp.dk>; Fødevareministeriet <fvm@fvm.dk>; Mail TRM <trm@TRM.dk>; UFM FP DEP - UFM Departement <ufm@ufm.dk>; Ældreministeriet <post@aeldremin.dk>; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet <kefm@kefm.dk>; Udenrigsministeriet <um@um.dk>; Ligestillings- og Kirkeministeriet <km@km.dk>; MSSB hovedpostkasse <mssb@mssb.dk>; Social- og Boligministeriet <post@sm.dk>; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; Digitaliseringsministeriet <digmin@digmin.dk>; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse <nst@nst.dk>; email <email@fvst.dk>; Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) <mail@sgav.dk>; Mail (LFST) <mail@lfst.dk>; SLKS hovedpostkasse <post@slks.dk>; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; Plan- og Landdistriktsstyrelsen hovedpostkasse <plst@plst.dk>; vd@vd.dk; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; region@rn.dk; kontakt@rm.dk; kontakt@rsyd.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; regionh@regionh.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; agrolab@agrolab.dk; bl@blf.dk; info@blb.dk; info@concito.dk; cowi@cowi.com; midl@dlbr.dk; info@dangodning.dk; sekretaer@dkcpc.dk; Danish Seafood Association (mail) <mail@danishseafood.org>; Danmarks fiskehandlere <fisk@fiskehandlerne.dk>; Danmarks Fiskeriforening (mail) <mail@dkfisk.dk>; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; post@jaegerne.dk; info@pelagisk.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund -post <post@sportsfiskerforbundet.dk>; Dansk Akvakultur <danskakvakultur@danskakvakultur.dk>; jespersimonsendk@gmail.com; dibyggeri@di.dk; dienergi@di.dk; DEBRA@ENERGIBRANCHEN.DK; Dansk Erhverv (høring) <hoeringssager@danskerhverv.dk>; Danish Seafood Association (mail) <mail@danishseafood.org>; dgfemail@gmail.com; di@di.dk; dkf@kano-kajak.dk; info@danskmiljoteknologi.dk; ds@sejlsport.dk; af@danskskovforening.dk; dsf@sportsdykning.dk; dtl@dtl-dk.dk; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; danskgartneri@danskgartneri.dk; dof@dof.dk; Danske Havne og Foreningen for Danske Privathavne <danskehavne@danskehavne.dk>; info@danskemaritime.dk; info@dasp.dk; Danske Rederier <info@danishshipping.dk>; info@dasp.dk; info@dansketursejlere.dk; dv@danskevandloeb.dk; danva@danva.dk; info@dhigroup.com; mail@lsp-foreningen.dk; info@drivkraftdanmark.dk; info@donslab.dk; info@energinet.dk; info@envidan.dk; Eurofins Steins Laboratorium A/S <eurofins@eurofins.dk>; fh@fho.dk; kontakt@fairspildevand.dk; info@biodynamisk.dk; sekretariat@broendborer.dk; info@flidhavne.dk; mail@envina.dk; fri@frinet.dk; info@danskevv.dk; david@fskpo.dk; Foreningen Muslingeerhvervet (FME) <fme@musling.eu>; kontakt@nejtilmotorvej.nu; info@frdk.dk; jabroe@dtu.dk; info@flex-fertilizer.com; Frie Bønder Levende Land <fbll@outlook.dk>; fr@friluftsraadet.dk; geus@geus.dk; hofer@hofer.dk; camu@hedeselskabet.dk; mfi@ida.dk; mfi@ida.dk; info@kimointernational.org; ktc@ktc.dk; Landbrug & Fødevarer <hoering@lf.dk>; mail@landdistrikterne.dk; info@praktiskoekologi.dk; llh@levende-hav.dk; lfmj@lfmj.dk; mail@landbonord.dk; spiras@spiras.dk; mail@fjordland.dk; info@landbounqdom.dk; lrs@lrs.dk; kontor@maelkeproducenter.dk; kasserer@sheep.dk; info@praktiskoekologi.dk; mail@landbo-limfjord.dk; Marine Ingredients (mid) <mid@maring.org>; jher@mejeri.dk; info-dk@wsp.com; kontakt@plast.dk; returbat@returbat.dk; info@sagro.dk; SEGES <info@seges.dk>; info@sweco.dk; niras@niras.dk; info@skovdyrkerne.dk; sek@stf.dk; info@ramboll.com; info@hjff.dk; info@waddensea-secretariat.org; info@verdensskove.org; info@winddenmark.dk; info@okologi.dk; info@femern.dk; INFO@FFSKAGEN.DK; grakom@grakom.dk; iendk.general@ineos.com; Info@icpgroup.dk; info@ncc.dk; info@sbfdk; thorkild-diness.jensen@totalenergies.com; info@byoghavn.dk; press@vattenfall.com; velas@velas.dk; Ørsted Hovedpostkasse <info@orsted.com>; info.dk@greenpeace.org; consulting@icis.com; NOAHs Sekretariat (noah) <noah@noah.dk>; copenhagen@oceana.org; info@plasticchange.org; britt.no@wwf.dk; cbs@cbs.dk; SCI-science <science@science.ku.dk>; Danmarks Tekniske Universitet (dtu) <dtu@dtu.dk>; aqua@aqua.dtu.dk; itu@itu.dk; ruc@ruc.dk; sdu@sdu.dk; REKSTAB-KU-mail <ku-mail@adm.ku.dk>; SCI-IFRO-main <ifro@ifro.ku.dk>; DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug <dca@au.dk>; dce@au.dk; au@au.dk; ecos@au.dk; ecos@au.dk; epost@dmi.dk; Vive <vive@vive.dk>; ICROFS@icrofs.org; martec@martec.dk;

info@rgo.dk; EM NH Miljø- og Fødevareklagenævnets <mfkn@naevneneshus.dk>

Cc: Karina Iwang-Hansen <kaiwa@mst.dk>

Emne: VS: Vedr. høring til vejledning af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand

Kære Høringspart

Det er kommet til min opmærksomhed, at vedhæftede dokumenter manglede i første ombæring.
Beklager ulejligheden.

Venlig hilsen

Anette Thomsen

Enhedssekretær Klimatilpasning | Vandforsyning

+45 23 44 56 55 | +45 23 44 56 55 | anett@mst.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 3 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Fra: Anette Thomsen

Sendt: 4. juli 2025 12:11

Til: 'stm@stm.dk' <stm@stm.dk>; Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; 'udenrigsministeren@um.dk' <udenrigsministeren@um.dk>; 'minister@fm.dk' <minister@fm.dk>; 'sum@sum.dk' <sum@sum.dk>; 'jm@jm.dk' <jm@jm.dk>; 'um@kum.dk' <um@kum.dk>; 'oem@oem.dk' <oem@oem.dk>; 'em@em.dk' <em@em.dk>; MIM - Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>; 'bm@bm.dk' <bm@bm.dk>; 'uvm@uvm.dk' <uvm@uvm.dk>; 'uim@uim.dk' <uim@uim.dk>; 'mgtp@mgtp.dk' <mgtp@mgtp.dk>; 'fvm@fvm.dk' <fvm@fvm.dk>; 'trm@trm.dk' <trm@trm.dk>; 'ufm@ufm.dk' <ufm@ufm.dk>; 'post@aeldremin.dk' <post@aeldremin.dk>; 'kefm@kefm.dk' <kefm@kefm.dk>; Udenrigsministeriet <um@um.dk>; Ligestillings- og Kirkeministeriet <km@km.dk>; 'mssb@mssb.dk' <mssb@mssb.dk>; 'post@sm.dk' <post@sm.dk>; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; 'digmin@digmin.dk' <digmin@digmin.dk>; 'nst@nst.dk' <nst@nst.dk>; 'email@fvst.dk' <email@fvst.dk>; 'mail@sgav.dk' <mail@sgav.dk>; 'mail@lfst.dk' <mail@lfst.dk>; 'post@slks.dk' <post@slks.dk>; 'ens@ens.dk' <ens@ens.dk>; 'plst@plst.dk' <plst@plst.dk>; 'vd@vd.dk' <vd@vd.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; 'region@rn.dk' <region@rn.dk>; 'kontakt@rm.dk' <kontakt@rm.dk>; 'kontakt@rsyd.dk' <kontakt@rsyd.dk>; 'regionsjaelland@regionsjaelland.dk' <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; 'regionh@regionh.dk' <regionh@regionh.dk>; 'postkasse@advokatsamfundet.dk' <postkasse@advokatsamfundet.dk>; 'agrolab@agrolab.dk' <agrolab@agrolab.dk>; 'bl@blf.dk' <bl@blf.dk>; 'info@blb.dk' <info@blb.dk>; 'info@concito.dk' <info@concito.dk>; 'cowi@cowi.com' <cowi@cowi.com>; 'midl@dlbr.dk' <midl@dlbr.dk>; 'info@dangodning.dk' <info@dangodning.dk>; 'sekretaer@dkcpc.dk' <sekretaer@dkcpc.dk>; Danish Seafood Association (mail) <mail@danishseafood.org>; Danmarks fiskehandlere <fisk@fiskehandlerne.dk>; Danmarks Fiskeriforening (mail) <mail@dkfisk.dk>; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; 'post@jaegerne.dk' <post@jaegerne.dk>; 'info@pelagisk.dk' <info@pelagisk.dk>; Danmarks Sportsfiskerforbund -post <post@sportsfiskerforbundet.dk>; Dansk Akvakultur <danskakvakultur@danskakvakultur.dk>; 'jespersimonsendk@gmail.com' <jespersimonsendk@gmail.com>; 'dibyggeri@di.dk' <dibyggeri@di.dk>; 'dienergi@di.dk' <dienergi@di.dk>; 'DEBRA@ENERGIBRANCHEN.DK' <DEBRA@ENERGIBRANCHEN.DK>; Dansk Erhverv (høring) <hoeringssager@danskerhverv.dk>; Danish Seafood Association (mail) <mail@danishseafood.org>; 'dgfemail@gmail.com' <dgfemail@gmail.com>; 'di@di.dk' <di@di.dk>; 'dkf@kano-kajak.dk' <dkf@kano-kajak.dk>; 'info@danskmiljoteknologi.dk' <info@danskmiljoteknologi.dk>; 'ds@sejlsport.dk' <ds@sejlsport.dk>; 'af@danskskovforening.dk' <af@danskskovforening.dk>; 'dsf@sportsdykning.dk' <dsf@sportsdykning.dk>; 'dtl@dtl-dk.dk' <dtl@dtl-dk.dk>; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; 'danskgartneri@danskgartneri.dk' <danskgartneri@danskgartneri.dk>; 'dof@dof.dk' <dof@dof.dk>; 'danskehavne@danskehavne.dk' <danskehavne@danskehavne.dk>; 'info@danskemaritime.dk' <info@danskemaritime.dk>; 'info@dasp.dk' <info@dasp.dk>; 'info@danishshipping.dk' <info@danishshipping.dk>; 'info@dasp.dk' <info@dasp.dk>; 'info@dansketursejlere.dk' <info@dansketursejlere.dk>; 'dv@danskevandloeb.dk' <dv@danskevandloeb.dk>; 'danva@danva.dk' <danva@danva.dk>; 'info@dhigroup.com' <info@dhigroup.com>; 'mail@lsp-foreningen.dk' <mail@lsp-foreningen.dk>; 'info@drivkraftdanmark.dk' <info@drivkraftdanmark.dk>; 'info@donslab.dk' <info@donslab.dk>; 'info@energinet.dk' <info@energinet.dk>; 'info@envidan.dk' <info@envidan.dk>; Eurofins Steins Laboratorium A/S <eurofins@eurofins.dk>; 'fh@fho.dk' <fh@fho.dk>; 'kontakt@fairspildevand.dk' <kontakt@fairspildevand.dk>; 'info@biodynamisk.dk' <info@biodynamisk.dk>; 'sekretariat@broendborer.dk'

<sekretariat@broendborer.dk>; 'info@flidhavne.dk' <info@flidhavne.dk>; 'mail@envina.dk' <mail@envina.dk>; 'fri@frinet.dk' <fri@frinet.dk>; 'info@danskevv.dk' <info@danskevv.dk>; 'david@fskpo.dk' <david@fskpo.dk>; Foreningen Muslingeerhvervet (FME) <fme@musling.eu>; 'kontakt@nejtilmotorvej.nu' <kontakt@nejtilmotorvej.nu>; 'info@frdk.dk' <info@frdk.dk>; 'jabroe@dtu.dk' <jabroe@dtu.dk>; 'info@flex-fertilizer.com' <info@flex-fertilizer.com>; Frie Bønder Levende Land <fbll@outlook.dk>; 'fr@friluftsraadet.dk' <fr@friluftsraadet.dk>; 'geus@geus.dk' <geus@geus.dk>; 'hofer@hofer.dk' <hofer@hofer.dk>; 'camu@hedeselskabet.dk' <camu@hedeselskabet.dk>; 'mfi@ida.dk' <mfi@ida.dk>; 'info@kimointernational.org' <info@kimointernational.org>; 'ktc@ktc.dk' <ktc@ktc.dk>; 'info@lf.dk' <info@lf.dk>; 'mail@landdistrikterne.dk' <mail@landdistrikterne.dk>; 'info@praktiskoekologi.dk' <info@praktiskoekologi.dk>; 'llh@levende-hav.dk' <llh@levende-hav.dk>; 'lfmj@lfmj.dk' <lfmj@lfmj.dk>; 'mail@landbonord.dk' <mail@landbonord.dk>; 'spiras@spiras.dk' <spiras@spiras.dk>; 'mail@fjordland.dk' <mail@fjordland.dk>; 'info@landbounqdom.dk' <info@landbounqdom.dk>; 'lrs@lrs.dk' <lrs@lrs.dk>; 'kontor@maelkeproducenter.dk' <kontor@maelkeproducenter.dk>; 'kasserer@sheep.dk' <kasserer@sheep.dk>; 'info@praktiskoekologi.dk' <info@praktiskoekologi.dk>; 'mail@landbo-limfjord.dk' <mail@landbo-limfjord.dk>; Marine Ingredients (mid) <mid@maring.org>; 'jher@mejeri.dk' <jher@mejeri.dk>; 'info-dk@wsp.com' <info-dk@wsp.com>; 'kontakt@plast.dk' <kontakt@plast.dk>; 'returbat@returbat.dk' <returbat@returbat.dk>; 'info@sagro.dk' <info@sagro.dk>; SEGES <info@seges.dk>; 'info@sweco.dk' <info@sweco.dk>; 'niras@niras.dk' <niras@niras.dk>; 'info@skovdyrkerne.dk' <info@skovdyrkerne.dk>; 'sek@stf.dk' <sek@stf.dk>; 'info@ramboll.com' <info@ramboll.com>; 'info@hjff.dk' <info@hjff.dk>; 'info@waddensea-secretariat.org' <info@waddensea-secretariat.org>; 'info@verdensskove.org' <info@verdensskove.org>; 'info@winddenmark.dk' <info@winddenmark.dk>; 'info@okologi.dk' <info@okologi.dk>; 'info@femern.dk' <info@femern.dk>; 'INFO@FFSKAGEN.DK' <INFO@FFSKAGEN.DK>; 'grakom@grakom.dk' <grakom@grakom.dk>; 'iendk.general@ineos.com' <iendk.general@ineos.com>; 'Info@icpgroup.dk' <Info@icpgroup.dk>; 'info@ncc.dk' <info@ncc.dk>; 'info@sbf.dk' <info@sbf.dk>; 'thorkild-diness.jensen@totalenergies.com' <thorkild-diness.jensen@totalenergies.com>; 'info@byoghavn.dk' <info@byoghavn.dk>; 'press@vattenfall.com' <press@vattenfall.com>; 'velas@velas.dk' <velas@velas.dk>; 'info@orsted.com' <info@orsted.com>; 'info.dk@greenpeace.org' <info.dk@greenpeace.org>; 'consulting@icis.com' <consulting@icis.com>; NOAHs Sekretariat (noah) <noah@noah.dk>; 'copenhagen@oceana.org' <copenhagen@oceana.org>; 'info@plasticchange.org' <info@plasticchange.org>; 'britt.noe@wwf.dk' <britt.noe@wwf.dk>; 'cbs@cbs.dk' <cbs@cbs.dk>; Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet <science@science.ku.dk>; Danmarks Tekniske Universitet (dtu) <dtu@dtu.dk>; 'aqua@aqua.dtu.dk' <aqua@aqua.dtu.dk>; 'itu@itu.dk' <itu@itu.dk>; 'ruc@ruc.dk' <ruc@ruc.dk>; 'sdu@sdu.dk' <sdu@sdu.dk>; 'ku@ku.dk' <ku@ku.dk>; 'ifro@ifro.ku.dk' <ifro@ifro.ku.dk>; DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug <dca@au.dk>; 'dce@au.dk' <dce@au.dk>; 'au@au.dk' <au@au.dk>; 'ecos@au.dk' <ecos@au.dk>; 'epost@dmi.dk' <epost@dmi.dk>; 'vive@vive.dk' <vive@vive.dk>; 'ICROFS@icrofs.org' <ICROFS@icrofs.org>; 'martec@martec.dk' <martec@martec.dk>; 'info@rgo.dk' <info@rgo.dk>; 'mfkn@naevneneshus.dk' <mfkn@naevneneshus.dk>
Cc: Karina Iwang-Hansen <kaiwa@mst.dk>; Anette Thomsen <anett@mst.dk>
Emne: Vedr. høring til vejledning af spildevandsbekendtgørelsen for terrænnært grundvand

Kære høringspart

Miljøstyrelsen sender hermed udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand i offentlig høring. Materialet kan også findes på høringsportalen her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/70255>

Høringsfristen er fredag den 22. august 2025.

Venlig hilsen

Anette Thomsen

Enhedssekretær Klimatilpasning | Vandforsyning
+45 23 44 56 55 | +45 23 44 56 55 | anett@mst.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 3 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

[Sådan håndterer vi dine personoplysninger](#)

Miljøstyrelsen
Center for klimatilpasning
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
ATT.: kaiwa@mst.dk

DATO: 22. august 2025
PROJEKTNR.: 7059
jpl/mfe/HKA

Høringssvar på udkast til vejledning til ændringer af spildevandsbekendtgørelsen vedrørende kommunernes planlægning for terrænnært grundvand – jeres j.nr. 2025-21110

Nødvendige og nyttige retningslinjer

Vejledning til kommunernes planlægning for terrænnært grundvand (TGV) er essentiel, og der er mange gode retningslinjer i udkastet. F.eks. lægges der op til, at kommunerne kan skrive i spildevandsplanen, at fastlæggelsen af områder ikke nødvendigvis medfører, at der gennemføres projekter i de pågældende områder.

Det bliver derudover foreslået at anvende betegnelsen "undersøgelsesområder", som DANVA og KL tidligere har opfordret til. Et andet eksempel er den trinvis vejledning til fastlæggelsen af områder med mange gode oplysninger og illustrationer.

Herunder forslag til emner, der med fordel kan uddybes i vejledningen.

Tidsfrist for at komme i gang med fastlæggelse af TGV-områder men ikke for fastlæggelse af alle relevante områder

Det skal fremgå klart, at det ikke er et krav, at alle de relevante områder er fastlagte i spildevandsplanen – hverken til 1. juli 2027 eller 1. juli 2029. Både lovbemærkninger og side 20 i vejledningsudkastet er inde på dette, men meget kortfattet i sidstnævnte. Det bør uddybes, så det er tydeligt for kommunerne, at de skal i gang med fastlæggelsen inden for de nævnte tidsfrister, men ikke nødvendigvis fastlægge alle områder.

Kommunerne kan til den første frist, 1. juli 2027, prioritere at fastlægge et afgrænset antal områder, hvor kommunerne og spildevandsselskaberne har erfaringer med, at TGV igen og igen giver problemer. Processen med at fastlægge disse områder kan generere nyttig viden til fastlæggelse af yderligere TGV-områder. Dette bud på en prioritering bør fremgå af vejledningen. Se også afsnit næste side om "Krav til oplysninger ... i spildevandsplanen".

Tidsfristerne omfatter ikke beskrivelse af spildevandsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger

Det fremgår ikke eksplicit af vejledningsudkastet, at de nævnte tidsfrister på 1. juli i henholdsvis 2027 og 2029 ikke omfatter spildevandsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger herunder den forventede tidsmæssige gennemførelse af foranstaltningerne. Dette bør fremgå tydeligt.

Ligeledes bør det fremgå af vejledningen, at der for nuværende ikke er fastsat tidsfrister i reglerne for spildevandsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger eller for

selskabernes beregninger af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed. Dette bør også fremgå af spildevandsplanerne sammen med en eventuel uddybning af, at der kan gå nogle år, før spildevandsselskaberne laver de konkrete grundvandssænkende foranstaltninger. Så kan der være realistiske forventninger om, hvornår der bliver etableret grundvandssænkende foranstaltninger.

Endelig bør det fremgå klart af vejledningen, at det er spildevandsselskaberne, og altså ikke kommunerne, der træffer beslutning om valget af den konkrete grundvandssænkende foranstaltning. Det kan f.eks. være, om det skal være en tredje ledning, en boring eller noget helt tredje. Vi forventer endvidere, at der kommer flere retningslinjer om de grundvandssænkende foranstaltninger i den kommende vejledning til beregningsbekendtgørelsen.

Illustration og beskrivelse af proces for spildevandsplan m.v.

Ligesom der er beskrevet en vejledende proces i afsnit 4.2.2. til fastlæggelse af TGV-områder, kan der med fordel tilføjes en proces for spildevandsplanen. Det kunne f.eks. være et flowdiagram med bokse og pile samt en tilhørende beskrivelse, der starter med fastlæggelse af områder i spildevandsplanen, fulgt af de overordnede elementer i spildevandsselskabernes samfundsøkonomiske beregninger, angivelse en eventuel forsyningspligt i spildevandsplanen eller fjernelse af områder, hvor spildevandsselskabets beregninger ikke viser en samfundsøkonomisk gevinst. Borgerinddragelse og udstedelse af de fornødne tilladelser kan også indgå i diagrammet.

Vi tror, at en sådan illustration og beskrivelse vil bidrage væsentligt til klarhed og forståelse hos kommuner, spildevandsselskaber og borgere.

Krav til oplysninger om kortlægning, data m.v. i spildevandsplanen

Der kan med fordel tilføjes retningslinjer om omfanget af denne oplysningsforpligtelse for kommunerne. Så har de et godt udgangspunkt for at oplyse tilstrækkelig og hensigtsmæssigt uden et unødigt ressourceforbrug.

Som et eksempel kan vi ikke se, at det skulle være nødvendigt at oplyse om screeninger som illustreret på figurerne på side 12 og 13 i vejledningsudkastet. Det må være tilstrækkeligt, at give oplysningerne illustreret med Figurerne 3 – 5 samt om nødvendigt lokale data, eksempelvis Figur 6. Figuren på side 12 viser alle potentielt relevante TGV-områder, og hvis der er så mange af disse områder, at kommunen ikke kan nå at få dem alle med d. 1. juli 2027, er det ikke hensigtsmæssigt at have dette kort med i spildevandsplanen.

Vi har endvidere noteret os kommunernes forpligtelse til at gøre brug af nationale data i KAMP og HIP, jf. § 6, nr. 2 og § 7 i spildevandsbekendtgørelsen. I forhold til at komme i gang med fastlæggelsen af områderne til d. 1. juli 2027, kunne det være fint, hvis kommunerne kan nøjes med lokale data og kort, hvis disse tilstrækkeligt kan underbygge fastlæggelsen af de pågældende områder.

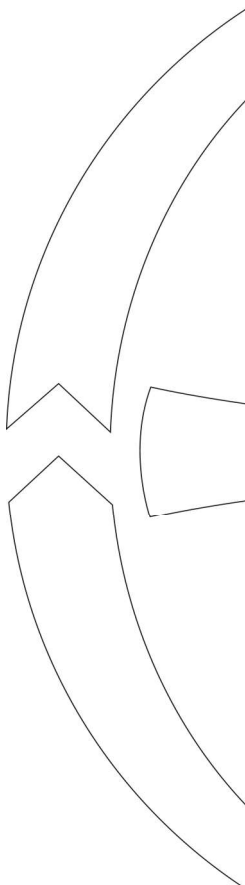
Forsyningspligt og eventuel omkobling for TGV

Det er hensigtsmæssigt, at der er et afsnit om omkoblinger, så det er klart for både kommuner, borgere og spildevandsselskaber, at spildevandsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger kan medføre omkostninger for grundejerne. Det kan forventes, at omkoblinger i mange tilfælde kan vise sig at blive nødvendige.

Da dette aspekt vil have politisk interesse og relevans, foreslår vi, der tilføjes en formulering om "Omkoblinger" under afsnit 3 om begreber og definitioner, som vil kunne anvendes af både kommune og spildevandsselskab i dialogen med borgerne.

Afhjælpning af problemer med TGV – ikke eliminering

I de undersøgelsesområder hvor spildevandsselskabet måtte nå frem til, at der er en samfundsøkonomisk gevinst ved at lave grundvandssænkende foranstaltninger, kan disse

afhjælpe problemer med TGV, men problemerne vil ikke nødvendigvis forsvinde helt. Dette bør fremgå tydeligt af spildevandsplanerne.

I forlængelse heraf bør det fremgå, at spildevandsselskabernes grundvandssænkende foranstaltninger, som udgangspunkt vil blive etableret i vejarealer og offentlige arealer. Der vil således ikke blive etableret grundvandssænkende foranstaltninger alene med henblik på afhjælpning af problemer med TGV for en enkelt ejendom.

Øvrigt

Spildevandsbekendtgørelsens § 8, stk. 1 om områder, som kommunen ikke må fastlægge, er lidt knudret formuleret. Der er uklart, om formuleringen "... efter den 1. juli i en lokalplan er udlagt ..." henviser til tidspunktet for lokalplanens vedtagelse, eller til planlagte tidspunkter for overførsel fra landzone til byzone eller byudvikling i byzone, der kræver ny-læggelse af et ledningsnet til spildevand. Vi foreslår, dette præciseres i vejledningen.

Det er fint med en oversigt over de relevante regler i udkastets indledning på både Miljø- og Ligestillingsministeriets og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets områder. Den forventede beregningsbekendtgørelse med tilhørende vejledning bør også omtales i indledningen, da den er central i forhold til håndteringen af TGV.

Eksisterende eller planlagte kloakerede områder til håndtering af tag- og overfladevand er omtalt på side 6 i udkastet. Vi går ud fra, at formuleringen "... eller planlagt kloakeret i spildevandsplanen." modsætningsvist indebærer, at hvis et område kun er planlagt kloakeret til håndtering af tag- og overfladevand i en lokalplan men ikke i spildevandsplanen, lever området ikke op til betingelserne i miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 2. Dette bør omtales i vejledningen.

På side 13 i udkastet og nederst i det lyserøde felt i Figur 3 på side 14 omtales "offentlig bygningsværdi". Så vidt DANVA er orienteret, lægges der op til, at de samfundsøkonomiske analyser skal baseres på skadesværdier og ikke på bygningsværdier, da indsatsen for TGV vil blive socialt skæv, hvis den baseres på bygningsværdier. Derfor bør der også anvendes skadesværdier i denne vejledning.

Hvis I har spørgsmål eller kommentarer til høringssvaret, kan I kontakte Jens Plesner, på tlf. nr.: 8793 3560 eller mail: jpl@danva.dk

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

DANVA

